

Az ajándékba kapott idő

Az idő megfoghatatlan számunkra, mindig elillan az ujjaink közül, mégis ural bennünket, s mint terhet, nyugót éljük meg a mindennapjainkban.

☞ 4. oldal

„A mások gyermekei lettek az enyéim”

„Teszem a dolgom, hogy a munkám végén a gyermekek legyenek az igazi győztesek” – mondja Ciavoiné Létai Andrea Hajnalka élesdi tanítónő.

☞ 6–7. oldal

A lelkipásztor időbeosztása

Hallottátok már biztosan azt a standard mondatot, hogy könnyű a lelkipásztornak, mert egy héten csak egy órát dolgozik vasárnaponként.

☞ 8. oldal

HARANGSZÓ

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA • 2023. JÚLIUS • 34. évf. 13-14. szám • Ára 5 lej

Isten ütemterve

A várakozás az egyik legidegesítőbb dolog a világon. Nem szeretjük az időt vesztegetni, mert olyankor folyton arra gondolunk, hogy mennyi teendőnk van.

A hosszú sorokban való ácsorgás unalmas, a várótermekben való rostokolás tele van feszültséggel. Rettentően türelmetlenek tudunk lenni. Amikor kérünk Istentől valamit, azt azonnal akarjuk. Ha lehet, rögtön az imádság befejezése után már teljesüljön is az óhajunk.

Amikor a szívünk fájdalmával, az aggasztó kétségeinkkel felkeresünk valakit, akkor csak épp azt nem akarjuk hallani, hogy „várjatok”. Márpedig sokszor nemcsak emberektől, hanem Istentől is ezt a választ kapjuk: „Ezért hát várjatok rám – ezt mondja az ÚR” (Sof 3,8).

Az Úr ütemtervéhez nehezen tudunk igazodni, mert hol le vagyunk maradva, hol előresietünk. Ráadásul a modern ember egyre kevésbé akar idomulni az Úr akaratához. Nyáron a téli dolgokra vágyunk, télen pedig a nyáriakra, és ezeket néha egész könnyedén meg is valósítjuk. A hetvenéves fogság, a negyvenéves pusztai vándorlás, de még csak a negyvennapos böjt sem opció napjainkban, pedig van, amit nem szabad és nem is lehet sürgetni. Létfonosságú, hogy bizonyos meghatározott időszakokat alázattal elfogadjunk, mert közben az Úr azzá formál, amivé lennünk kell. A világ legértékesebb és legszebb kincsei sem egyik pillanatról a másikra jönnek létre, hanem hosszú idő során alakulnak ki. Az Istentől kapott időt meg kell becsülnünk.

ERDEI-ÁRVA ISTVÁN

Időben szállj fel!

Ismeretes, hogy különböző népeknek teljesen eltérők az időről és a pontosságról alkotott fogalmaik.

Míg a németek vagy a svájciak rendkívül pontosak, és sértésnek számít, ha valaki pár percet késik, addig az indiai vagy a szaúdi szerint az is teljesen rendben van, ha többórás késéssel jelenik meg a megbeszélt találkozón. Japánban a vasúttársaság bocsánatot kér, ha a vonat másodpercekkel később érkezik meg, a fejlődőnek aposztrofált országokban egyáltalán nem meglepő, ha a vonat akkor fut be, amikor sikerül (és még örülnek is, hogy aznap mégiscsak befutott).

Az időérzék feltehetően nem genetikai adottság, de bizonyára valamilyen módon összefüggésben áll az éghajlattal, hiszen a Földközi-tenger térségében élők és a sivatagi népek, általában a forró éghajlaton élők nem annyira fürgék és katonásak, mint a hűvösebb vidékek lakói. Azzal azonban mindenki tisztában van, hogy az idő telik, és az időt sem megállítani, sem felpörgetni nem tudjuk. Még az állatok is ismerik az időt, bár órájuk nincs.

A mindennapi tapasztalatokon túl, az időnek nem csak a gyakorlatban van jelentősége számunkra, hanem fizikai, filozófiai, sőt teológiai értelmezését is ismerjük. Számunkra az utóbbi különösen fontos, hiszen az idő a teremtéshez kapcsolódik. Az örökkévaló – azaz időtlen – Isten megteremtette a világot, ezzel megteremtette az időt is.

(Folytatás a 2. oldalon)

www.facebook.com/harangszo

Időben szállj fel!

(Folytatás az 1. oldalról)

Az idő múlásában a teremtett világ folyamatos változását figyelhetjük meg – ez a történelem, amelyben a hívő ember Isten gondoskodó szeretetét figyelheti meg.

Érzékelhetjük az idő összefüggését a megváltással és a bűnbocsánattal is, hiszen az időben lehetőséget kapunk arra, hogy bűneinket felismerjük, megbánjuk, növekedjünk hitben, és Krisztus megváltó kezébe kapaszkodva ne csak a jelent lássuk, de a megígért jövődőt, az Isten Országában elnyert örökkévalóságot is, ami számunkra is időn kívüli, azaz végtelen létet jelent. Ennek kapcsán beszélünk arról, hogy isten hosszan tűrő, azaz szeretetében az ember számára sok időt ajándékoz (mi pedig sokszor feleslegesen sok időt töltünk el haszontalanul).

Mivel az örökkévaló Istenhez mégiscsak földi létünk időkeretei között fohászkodunk, itt áldjuk és magasztaljuk őt, ezért beszélhetünk a szent idő dimenziójáról, az áldott alkalmakról, amikor a lélek a hit erejével betekintést nyer (tükör által homályosan...) az időn túli valóságba. Ha ez elmarad – márpedig a mindenféle lelki dimenziót hanyagoló materialista ember életéből teljesen kihull az Istennek szentelt idő –, akkor az életben eluralkodik a céltalanság és értelmetlenség érzete, ami vagy a „semmi nem számít” letargikus és önpusztító életérzésbe sűrűsödik, vagy a „carpe diem” örömhajhász útra visz. Ezek a tévutakon évezredek óta kóborog az ember, egyáltalán nem mai jelenségről beszélünk (nem véletlenül létezik a latin kifejezés).

Az örökkévaló Isten azt akarta, hogy te létezz ezen a világon, ad számodra helyet és időt. Mit fogsz kezdeni ezzel az idővel? Igyekszel-e a jóra, sietsz-e imádkozni, hálat adni, munkálni Isten ügyét, vagy álmosan legyintve monddod, hogy van még idő? Komolyan veszed-e, hogy Isten vár rád, vagy a ráérős déli népek renyhességével nem törődsz azzal, hogy telik az idő, és mondogatod, hogy majd holnap? „Ma, ha az ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveteket”, tanítja Pál apostol (Zsid 3,7–8). Adja a Szentlélek Úristen, hogy ne késd le a kegyelem vonatját.

WAGNER ERIK

Kitartás

„És foglalatosak voltak az apostolok tudományában és a közösségben, a kenyérnek megtörésében és a könyörgésben” (ApCsel 2,42).

A mi helyzetünk teljesen más, mint az első gyülekezet élete Jeruzsálemben. Buzgón kellene imádkoznunk, hogy Isten az Ő Szentleke által nekünk is adjon ilyen kitartást, állhatatosságot.

Lehet, hogy irigykedünk az első jeruzsálemi keresztyén gyülekezetre, ha kívülállóként tekintünk rájuk. Ugyanis azt olvassuk róluk, hogy a hívők kedvességet találtak az egész nép előtt, az Úr pedig naponta szaporította a gyülekezetet az üdvözülőkkel (ApCsel 2,47). Nagy tekintélyük volt mindenki előtt.

A mi helyzetünk egészen más a világban. Gyülekezeteink tagjai nem találnak kedvességre a legtöbb ember előtt, és naponta találkozunk olyanokkal, akik hátat fordítanak az egyháznak és elhagyják a gyülekezetet. Ilyenkor felsóhajtunk és kérdezzük: Mi történik most, és mi volt az újtestamentumi időkben?

NEM CSAK SIKERTÖRTÉNET

Nos, nehogy azt gondoljuk, hogy az első gyülekezet életében minden tökéletes volt. Akkor sem volt mindenki „szent”. Sokan csak látszólag, formálisan voltak keresztyének. Emlékezzünk csak Ananiás és Szafira esetére. Sok minden nem úgy történt, ahogy kellett volna. Voltak ott is, akkor is csoportosulások, melyekben az emberek magukkal voltak elfoglalva. Így esett meg, hogy a görögül beszélő özvegyek hátrányt szenvedtek az étkek elosztásában.

Aztán ezeknek a gyülekezeteknek nem volt rózsás a társadalmi helyzetük sem. Eleinte minden szép és jó volt, de hamar megindult a keresztyének üldözése. A virágzó és sikeres jeruzsálemi gyülekezet tagjai egyre-másra

hagyták ott Jeruzsálemet. A gyülekezet tagjai szétszóródtak, Júdeába és Samáriába mentek, Jeruzsálemben csak az apostolok maradtak (ApCsel 8,1). Isten ezt a szétszóródást is felhasználta, hogy az evangélium terjedjen. Mégis meg kell látnunk, hogy az az első gyülekezet, melyet Isten Szentleke hívott életre Péter prédikációja nyomán, nem is volt olyan „sikeres”.

NÉGYSZERES KITARTÁS

Hogyan munkálkodott Isten Szentleke az első keresztyén gyülekezetben? Megláthatjuk ApCsel 2,42-ben, ahol Lukács a gyülekezet tagjainak négyszeres kitartásáról ír.

Az első, hogy kitartottak az apostolok tudományában, vagyis tanításában. Mindent az Ige szerint próbáltak tenni. Ahhoz mérték életüket és cselekedeteiket.

Mi volt a tartalma az apostolok tanításának? Nem más, mint amiről Péter prédikált. Ennek a prédikációnak a középpontjában Jézus, Isten Fia állt. Fontos volt számukra Jézus megváltói munkája, halála, feltámadása és megdicsőülése.

A második, hogy a gyülekezet tagjai foglalatosak voltak a közösségben. Ez azonban nem egy öncélú közösség volt. Nem azért gyűltek össze, hogy meglegyen a neve. Szerves szeretetteljes kapcsolatot ápoltak egymással. Fontos volt számukra, hogy a társ valóban rátaláljon Jézusra, megismerje és átadja magát Neki. Ebben a közösségben nem voltak szűkölködők, mert mindenük „köz volt”, vagyis megosztották egymás közt anyagi javaikat. A gyülekezeti közösség nemcsak egy elmélet volt, hanem teljes valóság is (ApCsel 2,44–46).

A harmadik, hogy fontos volt számukra a kenyér megtörése. Hogy ez naponkénti úrvacsorát jelentett-e, nem lehet tudni, mondják a bibliakutatók. Annyi viszont bizonyos, hogy a gyülekezet tagjai akár testvéri szeretetközösségben ettek, akár úrvacsorával éltek, a tanítványoknak gondjuk volt arra, hogy a Jézussal való lelki közösséget éljék meg.

Mindezek után beszélünk kell a negyedik kitartásukról, a könyörgéseikről. Világos, hogy naponkénti imádkozás nélkül nem lehet teljes gyülekezeti, közösségi életet élni.

IMÁDKOZÁS A MEGÚJULÁSÉRT

Jeruzsálemben az első keresztyén gyülekezet gyorsan növekedett. Isten Szentleke munkálkodott köztük és bennük, mert naponként imádkoztak, fontosak voltak egymás számára, úrvacsorával éltek, és az Ige fényében teljesedett ki az életük.

Vajon nem ezt kellene nekünk is tennünk? Imádkozzunk, hogy Isten Szentleke tanítson meg erre minket!

CSOMAY ÁRPÁD

Siess, ne késlekedj!

„De én elesett ember vagyok, siess hozzám, Istenem! Te vagy segítségem és megmentőm, Uram, ne késlekedj!” (Zsolt 70,6)

Mindenkor élénken foglalkoztatta a gondolkodó embert Isten döntéseinek, cselekedeteinek ideje, azok elérése vagy elmaradása. De ha jobban megvizsgáljuk a Szentírás kifejezéseit, megállapíthatjuk, hogy a mindenkor ember saját benyomásai, váradalmi, sokszor félelmei és eluralkodó szorongásai szerint tekinti a mindig függetlenül megnyilvánuló Mindenhatót. Ezzel együtt az érkezés, késlekedés kérdését is.

Az ószövetség népe az ítélet érkezését két könnyen elválasztható felfogásban értelmezte. Voltak, akik siettették volna az utolsó napot, mások késleltették volna. A háttérben felfedezhető a pesszimista lelkiület, amely már semmi jót nem vár sem önmagától, sem a környezetétől, ezért türelmetlenül közelebb hozná a véget. Az optimista réteg reménykedik a jobbítás lehetőségében, a rendeződés elérhetőségében és még az élet boldogabb szakaszának elérésében is.

Az életszemléletük a múlt és a jövő kérdésében is figyelemre méltó. A kiválasztottak előtt a múlt volt az értékelhető, a mindig követhető, a meghatározó. A jövő mintha a hátuk mögött lenne, mert ismeretlen, váratlan, ugyanakkor szeszélyes. Ilyenformán illusztrálva ezt a látásmódot, mondhatjuk, hogy a múlt előtérbe került, és a jövő háttérbe szorult. Letagadhatatlan, hogy ez az életfelfogás a maga rapszodikusságával átérkezett a keresztyén hagyományba, és a jelenünk nemzeti hovatarozástól függetlenül egyeseket kevésbé, másokat hangsúlyosabban foglalkoztat.

ISTENHEZ KIÁLTANI

Ha az elhajlások, elszakadások vagy a lépések természetét vizsgáljuk, első lépésnél rátalálunk az egészségében mélyen megsérült emberre. Arra az emberre, aki hiányolja Istent, ezért kiált hozzá sürgősen: siess! Arra

az emberre találunk, aki sokat emlegeti a késedelmet, de nem is veszi észre, hogy a maga késéseinek lelki terhét vetíti Urunkra, aki sohasem késik el. A jóra sietni, szépre lendülni, igazra fellángolni alig tudó ember kínjában Istent sürgeti, nógatja, serkenti. A fejlődésében elakadó, céljaiban elbizonytalanodó, erjét elfecsérelő ember úgy tesz, mintha ezért a Teremtőt lehetne vádolni. Önmagának és környezetének azt hazudja, hogy Gondviselőnk késik, mert késedelmes. Tétova, mert ingatag, lassan szánja el magát. Péter ekkor mondja el a lelkeket és fejeket tisztogató mondatot: „Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elveszenek, hanem azt, hogy mindenki megtérjen” (2Pét 3,9).

A soha el nem késő Isten azzal sem késedelmes, hogy meggyógyítsa a türelmét elvesztő embert. Olyan módon teszi ezt, hogy a tünetek megfogalmazását szájára adja. Az idézett zsoltárversben a panaszénekes megvallja, hogy elesett és szegény. A szorongó ember kezdetben titkolja, hogy fél. Nem is beszél erről, de amikor állapota általánosan fogságba ejti, akkor szólania kell. És ez itt a kegyelem. Ez a gyógyulás küszöbe, nehezen lehet átlépni, de e nélkül nem lehet az egészség birodalmába bekerülni. Elesett állapotba jutott, testi-lelki teljes tehetetlenségbe. Az idő kevés, az életből sem sok lehet. Az eddig késlekedő lelki beteg még egyszer kivetíti magából a halogatásnak vétkét, de már a lábadozás reményével, mert Isten az, aki nem fog elkésmeni.

Mihez képest késhetne Isten? Határidőket kergető emberekként azt gondoljuk, valóban lehetne ilyen viszonyítási pont. Amilyet ez a világ szeretne, olyan nincs. A hívő számára viszont van csodálatosabb, mert nemcsak a beteljesedés nekünk ajándékozott idejét azonosíthatjuk, hanem Őt is, Aki éppen ott van mindig mellettünk és továbbra sem késik el: „Íme, most van a kegyelem ideje! Íme, most van az üdvösség napja!” (2Kor 6,2)

KEDVES OLVASÓINK!

„A keskeny úton” rovatunkban ezentúl minden hónapban megjelenik egy imádság, amelyet első körben a nőszövetségi elnökök fogalmaznak meg. Ez egy jó lehetőség az együttes elcsendesedésre és könyörgésre. A közös imára Jézus is buzdít: „ha ketten közületek egyetértenek a földön bármely dolog felől, amit csak kérnek, megadja nekik az én mennyei Atyám” (Mt 18,19). Isten hallgassa meg a fohászunkat!

Szerető Mennyei Édesatyánk!

Köszönjük, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus mennybemenetele óta egyházad népének életét a hűséges Krisztus-várás határozza meg. Sokan megkérdőjelezik visszajövetelének bizonyosságát, számítgatva az időket és esztendőket, kételyt és nyugtalanságot ültetve a hívő ember szívébe. Mi azonban tudjuk, hogy ígéreteidhez örökre hű maradsz, ahogyan ezt szent igédben kijelentetted. Köszönjük, Úr Jézus Krisztus, hogy értünk elhagytad a mennyei dicsőséget, emberi testben közénk jöttél. Köszönjük, hogy értünk, bűnösökért feláldoztad életedet a golgotai kereszten, és értünk dicsőségesen fel is támadtál, hogy ennek áldásaiban minket is részesíts. Mennybe ment Krisztusunk, köszönjük, hogy értünk visszajössz egykor és megnyitod az örök élet kapuját követőid előtt.

Adj türelmet nekünk, hogy imádkozó szívvel várjuk érkezésedet. Bár nem ismerjük visszajöveteled idejét, szeretnénk készenlétben fogadni téged: nem tétlenkedve, nem kételkedő szívvel, hanem szorgalmasan munkálkodva, szent életünkkel Téged magasztalva. Köszönjük, hogy nem akarod, hogy közülünk egy is elveszen, hanem hogy mindannyiunknak örök élete legyen. Add, hogy az egymásért való felelősség ereje növekedjen szívünkben a Krisztus-várás idején. Imádkozunk drága szereteteinkért, családunkért, népünkért, hogy mindannyian szent várakozással tekintsünk a te visszajöveteledre.

Segíts alázattal és türelemmel elhordoznunk életünk nyomorúságait és szenvedéseit, abban a hitben, hogy nálad tökéletes boldogság vár reánk. Segíts, hogy visszajöveteledre várva ne próbáljunk téged türelmetlenül sürgetni, de ne is kételkedjünk jöveteled ígéreteiben. Várjuk dicsőséges uralkodásod, ahogyan ezt az Úri imádságban naponta kérjük: „Jöjjön el a Te országod! Ámen!

BOGYA-KIS MÁRIA

Az ajándékba kapott idő

Idő. Ezt a szót hallva legtöbbször az jut eszébe az embernek, hogy nincs elég időm, semmire sincs időm. Máskor meg, főleg életünk magányos szakaszaiban, azt érezzük, hogy alig vánszorog az idő. Az idő megfoghatatlan számunkra, mindig elillan az ujjaink közül, mégis ural bennünket, s mint terhet, nyűgöt éljük meg a mindennapjainkban, akár repül, akár csigalassúsággal csordogál.

Megvallom őszintén, hogy nekem is sok hadakozásom van az idővel. Erre a minap azt olvasom egy írásban, hogy az idő az Isten teremtési ajándéka az ember számára. Talán sokféleképpen gondoltál már te is, kedves testvérem, az időre, de tekintetted-e ajándéknak? Vajon valóban így van-e? Járjunk utána!

KHROSZS ÉS KAIROSZ

Mit is mond a Biblia az időről? A Szentírásban az időre több szó is használatos, ezek közül kettőt szeretnék most kiemelni: a khronoszt és a kairoszt. A khronosz az idő folyását jelenti, az időtartamot. Ebből származik a kronológia szavunk is. A kairosz a khronosz egy meghatározott pontját jelenti, egy speciális időt a khronosz nagy egészén belül. Az az időpillanat, amikor valami különleges történik, olyan idő, ami általában nem ismételtető meg. A Bibliában több helyen is így találjuk: alkalma valaminek. Nevezhetjük alkalmas időnek is.

Ha képiesen szeretnénk leírni e két időfogalmat, akkor a khronosz lenne a folyó, amely szép csendesén folyik, s a kairosz a behulló esőcsepp, amely fodrokat kelt a folyó víztükrén. A Bibliában nem az elvont, formális időfogalom (khronosz), hanem a tartalmilag minősített idő (kairosz), tehát az alkalmas idő áll előtérben. S a feltett kérdéseinkre is megkapjuk a választ: igen, az idő Isten ajándéka az ember számára.

Isten az, aki kiszabja és ajándékba adja az ember számára élete idejét, khronoszt, ahogy a zsoltáros és Jób is bizonyoságot tesz erről: *Életem ideje kezdedben van...* (Zsolt 31,16a) és *Az asszonytól született ember rövid életű és háborúságokkal bővelkedő... Nincsenek-e meghatározva napjai? Az ő hónapjainak számát te tudod; határt vetettél néki, a melyet nem hághat át* (Jób 14,1.5). Azonban Isten rendel ki az alkalmas időt is, mert mindennek rendelt ideje van, mondja a bölcs prédikátor, mégpedig Istentől rendelt ideje: *Mindennek rendelt ideje van, és ideje van az ég alatt minden akaratnak... De még az is, hogy az ember eszik és iszik, és jól él az ő egész munkájából, az Istennek ajándéka* (Préd 3,1.13.) Ha pedig ajándék az időnk, akkor érdemes lenne megbecsülni, de mindenképpen megköszönni Istennek.

ALKALOM AZ ÚRRAL VALÓ KÖZÖSSÉGRE

Az Újszövetségben az idő általános használatától jelentősen eltérő fogalom jelenik meg a Mk 1,15-ben (*Beteljesedett az idő, és elközeletett az Isten országa. Térjete meg, és higgyetek az evangéliumban!*), ahol a kairosz az Isten céljára kijelölt időpontot jelenti, amelyben Isten cselekszik. Isten nemcsak a mi cselekedeteinknek rendel ki alkalmas időt, hanem az Ő munkálkodásának is megvan a rendelt ideje az ember életében. Az Isten céljára kijelölt egyik ilyen kairosz idő a nyugalom napja, amelyben Isten alkalmat ad az embernek a vele való találkozásra és az Ő áldásainak átvételére.

Az Istennel való közösség kairosza, alkalma nagyon fontos az ember számára. A legtöbb embernek manapság elég nagy erőt kell kifejtenie, és az öt, akár hat napot mindenkinek végig kell dolgoznia, sokszor nem is csak nyolc órában, éppen ezért nagyon nagy szükség van ebből a mókuserékből való kiszállásra, megállásra. Ez lenne a hetedik nap. Azonban még nagyobb szükség van az Istennel és a gyülekezettel eltöltött mély közösségre, szükség van a szolgálat, a dicsőítés, az imádság, az igetanulmányozás idejére. Így lesz a hetedik nap a nyugalom napja. Azonban sok hívőnek nincs nyugalom napja, csak nyugalom délelőttje van, vagy csak nyugalom órái vannak, aztán sokszor vasárnap is csak a tanulás, a munka, a kertészkedés, a takarítás, és hadd ne soroljam, mi minden tölti meg még a napot. A nyugalom ideje vasárnap reggeltől vasárnap estig tart! Ez az Istennel való közösségápolásunk elsődleges ideje. Ezt jól kifejezi az a keleti ortodox egyházbéli gyakorlat, hogy az istentisztelet előtt a diakónus a paphoz szól fennhangon: *Kairos tou poiesai to Kyrio* (Ideje, hogy szolgáljunk az Úrnak!), azt jelezve, hogy az istentisztelet az Örökkévalóval való érintkezés pillanata. Azonban ha mi a nyugalom napján nem vagyunk elérhetőek Isten számára, akkor az Ő

áldásai sem lesznek elérhetőek a mi számunkra a többi napon.

A görög bölcsek szerint ha a kairosz időt elmulasztottad, az nem jön vissza többé. Közismert Hérakleitosz mondása: *Egyetlen ember sem léphet kétszer ugyanabba a folyóba, mert az már nem ugyanaz a folyó, és ő már nem ugyanaz az ember.* A Bibliában viszont azt találjuk, hogy Isten olykor-olykor visszahozza életünkbe az elszalasztott alkalmat. Legszebb példa erre Tamás esete, aki lemarad húsvét estéjén a feltámadott Jézussal való találkozásról. Ezért Jézus nyolc nap múlva, mikor Tamás is ott van a többi tanítvánnyal, megismétli az alkalmas időt. Legyünk hálásak Istennek, hogy megengedi, hogy újra beleléphessünk ugyanabba a folyóba.

KÉRJÜNK BÖLCSESSÉGET!

Hogy el ne szálljon a perc, az alkalmas, a rendelt idő, ehhez bölcsesség kell. Ezért tanít a zsoltáros így fohászolni bennünket: *Taníts minket úgy számlálni napjainkat, hogy bölcs szívhez jussunk* (Zsolt 90,12).

Kérdéssel kezdtük, hadd fejezzük be kérdéssel is e rövid kis együtt gondolkodásunkat. Az időről mindig egy film jut eszembe, melynek *Lopott idő* a címe. Szerintem sok elgondolkodtató dolog van ebben a filmben. A legelső, ami szöveget ütött a fejembe, hogy miért lopott idő, hiszen a főhős ajándékba kapja az időt egy másik embertől. A film végén aztán jön az idő rablása is, de nem magának, hanem azért lop, hogy szétossza másoknak. S akkor jöjjön a kérdés: Mi is ajándékba kaptuk az időnk, de vajon mennyire tudjuk megosztani a másik emberrel, és mint hívő emberek a teremtő Istenünkkel? Hány elszalasztott kairosz idő van már életünkben?

Egy jó tanács: Ha ma újabb alkalmas időt kapsz, ne szalaszsd el, ragadd meg két kézzel, mert ki tudja, lesz-e még Isten kegyelméből újabb esélyed. Ezért cselekedj bölcsen!

Amikor megálltok imádkozni

Középiskolába jártunk, és minden reggel több osztálytársammal is villamosoznunk kellett. A reggeli és a délutáni csúcsforgalom nemcsak az autósok rémálma, de a tömegközlekedésben részt vevőknek is.

Rengeteg utas, tolongás, reggel kacarászás, délután fáradt bágyadság vesz erőt az utasokon, de mindig van alapmoraj.

Volt egy osztálytársnőm, aki abban a reggeli jókedvű zsvajban a villamos végében elcsendesedett. Ott volt az áhítatoskönyve, és ő abban a negyedórában, míg megérkeztünk a tizedik megállóba, megtartotta a maga napi áhítatát. Ilyenkor nem zavartuk, tudtuk, amikor a végére ér, már nemcsak Istenhez szól, megszólít bennünket is. Számára ez a reggeli negyedóra volt az imádság szent ideje, amikor rohogott vele a villamos, körülötte vidáman csivített vagy épp álmosan ásított a világ, de ő meg tudott állni ebben a rohanásban, mint egy nagyon szépen kivitelezett hollywoodi filmben, ahol a tömegben egyszer csak valaki megáll, és hiába hömpölyög körülötte minden, ő a nyugalmat árasztja, és nem rohan.

Amikor megálltok imádkozni – Márk evangéliumának egyik versében (11,25) Jézus így kezdi a tanítást. A keleti ember számára ez még egyértelmű. Képzeld magad elé a siratófalat, ahogy ott megállnak imádkozni zsidók és nem zsidók. Vagy a muszlimok imaóráit, amikor leterítik a maguk imaszőnyegeit, és Mekka felé fordulva elmondják imáikat. Dánielt, aki naponta rendszeresen imádkozott Jeruzsálem felé fordulva, még az ország vezető embereként is. Vagy amikor megszólal a templom harangja, és egy pillanatra megáll az idő, megáll a kezében a munkaeszköz, és elmondod, amit te is úgy tanultál és láttál annak idején, gyermekként: Segíts, Istenem! De mindegyikben ott van a megállás. Amikor nemcsak te állsz meg, nemcsak az életed száguldása lassít, talán csak egy pillanatra, de megáll körülötted az idő is, és egy olyan pillanatot élsz meg, amiről érzed, több és más, mint a többi, egy szent perc.

Nem kell azt másnak látnia, hogy te megállsz. A Jézus korabeli kegyesség része volt, hogy amikor eljött az imádság órája, bárhol is legyenek, megálltak, és látványosan imádkoztak. Így történt, hogy néha épp az utcáson, egy-egy forgalmas és látványos helyen került sor az imádkozásra. Hogy lásd az emberek. Erre mondja az Úr Jézus – ti ne így! Legyen meg az elcsendesedés, de ott bent, abban a belső szobában, ahol Urad lát csak. De ott legyen meg!

Ám ehhez meg kell állni. Lehet hétköznap vagy vasárnap, de az élet rohanásából ki kell szállni, és azt a szent időt meg kell élni, hogy annál is többet kapj!

IMÁDSÁG COVID IDEJÉN

Egyre többször hallom, hogy a világjárvány az időnkre is hatással volt. Abban nőttünk

fel, hogy '89 előtt és után. Sokáig ez volt az időskála origója. Azelőtt meg a háború. Vagy épp a fogság sokak életében. A világtörténelem újra és újra kitermeli az ilyen viszonyítási pontokat.

Amikor ránk zárták az ajtót, és templomba sem lehetett jönni, sok minden átértékelődött lelki téren is. Nálunk, Szalárdon, a déli harangszó mellett reggel és este nyolckor is megszólal a harang. Valamikor az is az imádság óráját, a megállás fontosságát jelentette. Ma már csak időbeli viszonyítási pont – reggel arra figyelmeztet, hogy lehet, elkéstél az iskolából, este meg arra, hogy ideje hazamenni. Számomra a Covid alatt más tartalommal telt meg. A gyülekezet nem jöhetett, de érez-

ta, várta, de adott is cserébe: egy-egy imát. Szabad, szívből jövő imasorokat. És már nem csak azért vártam a reggelt, hogy megosszam az igét, de utána lestem a telefonomat, amikor érkezik az imaválasz. Mert az számomra nagyon feltöltő esemény volt, hogy olvashattam! Meg tudtam állni, és láttam, más is megáll. Adni tudtam, és ugyanakkor kapni valamit. Lelket erősíteni, és erősítést kapni.

ÉREZTEM, HOGY MA EL KELL JÖNNÖM

Biztosan te is érezted már, hogy neked ott kell lenned a templomban. Bűnbánati héten történt, hogy egyik este megérkezett egy fiatal apuka a gyermekével. Mindig örülök, ha a gyermeket

tem, hogy a közösséget – akár a szűkebből, akár a nagyobb közösségről, a világról legyen szó – Isten elé kell vinni. És akkor, abban az időszakban reggel és este nyolckor bementem a templomba imádkozni. A család, a gyermekek először furcsán néztek: hová öltözöm minden nap? Miért? Aztán megszokták: apa megy a templomba. És az idő egybefolyásának, az időtlenné vált hétköznapiaknak az a megállás időbeli keretet adott. És tudtam, amit máskor talán hajlamos vagyok elfelejteni: az imáimban ott kell lennie a közösségnek. Azoknak, akik vágyódnak, de nem jöhetnek. Azoknak, akik sírva hallgatják a harangszót, mert nem indulhatnak el a hívására.

Ugyancsak a Covid alatt vált rendszeressé, hogy a napi igét közétettem a gyülekezet Facebook-oldalán. Sokan vannak, akik onnan követik. Lájkok, megosztások, ámenek – olyan rövid üzenetek, amelyekből csak sejted, hogy megérkezett az üzenet. De volt egy rendszeres olvasó, aki naponta nemcsak kap-

templomba hozzák. Mi is visszük rendszeresen. Lehet, zajognak kissé, de a templomban, gyülekezeti teremben ott a játszósarok. Le lehet ülni a gyermekkel, és nem kell attól félni, hogy nem marad semmivel, mert közben játszik. Nem kell szépen ülni a padban, a szülő, nagyszülő ölében. Sokkal több üzenettel megy haza, ha közben matathat!

Apuka is leült a kisfiával a szőnyegre. Volt, hogy a kissrác megszólalt. Volt, hogy a kisautó szirénája is megszólalt. De annál hitelesebb szemléltetése az aznapi igének, mint a gyermekekkel érkező szülők, nem volt. Istentisztelet után elbeszélgettünk, és elmondta a fiatalember, otthon épp a konyhát mesze-lik. De két réteg között, míg száradt, érezte, hogy aznap el kell jönnie. Maradhatott volna otthon. Vagy biztosan lett volna más tenni-valója is. De a gyermekével az istentisztelet választotta. Mert valami, Valaki abban a percben elcsendesedésre hívta.

„A mások gyermekei lettek az enyéim”

„Teszem a dolgom, hogy a munkám végén a gyermekek legyenek az igazi győztesek” – mondja Ciavoiné Létai Andrea Hajnalka élesdi tanítónő, a helyi gyülekezetben szolgáló presbiter, aki szerint értő, a dolgokon átlátó felnőttekre van szüksége egy egészséges társadalomnak.

– Mindig tanítónő akart lenni?

– Határozottan nem. Elsőként katona. Talán a pionír éveim egyenruhája, a kötelező rend és fegyelem életérzése miatt. Amikor a tiszti iskolába hívtak a hozzánk haza érkező ballonkabátos emberek, apukám szörnyű haragra gerjedt. Végig azt kiabálta: „Nu, și nu!” Miután elmentek, azt mondta anyukámnak, hogy az ő családjában soha nem lesz „szekurista”. Ezt akkor nem igazán értettem, csak majd később... Így lettem sportoló. Kézilabda-játékos, Nosz Zoltán tanítványa. Magas és erős voltam, jobb átlövőként tíz méterről is simán bedobtam a labdát a kapuba, irányítóként pedig jól átláttam a helyzetet. A korosztályomban háromszor voltam a megye legjobbjá. Huszonhét éves koromig játszottam különböző csapatokban.

Azt, hogy tanító legyek, csak „harmadik nekifutásra” döntöttem el; a forradalom évében, nyolcadik végén, az akkori osztályfőnöknőm, Tordai Borbála magyartanárnőm tanácsára. Azt mondta, ez épp nekem való életfeladat, mert sok tálentummal áldott meg az Úr. Akkor még voltak képességvizsgák: énekelni, hangszeren játszani, verset mondani, rajzolni, sportolni kellett, majd csak ezután jött a román-, magyar- és matematika-vizsga. Mindezekben jeleskedtem, felvettek. Édesanyámnak, apukámnak, Jakab Katalin tanítónőnek, Pál Emília nagyváradi osztályfőnöknőnek is sokat köszönhetek: hittek bennem, és biztattak.

– Közösségi oldalán gyakran oszt meg frappáns, találó idézeteket. Lapszámunk témája az idő. Ehhez kérnénk most egy elgondolkodtató gondolatot.

– Ajaj! Valahogy mindig „szembejön velem” egy-egy olyan bölcsélet, amit mintha épp rólam, épp nekem írtak volna, s azonosulni tudok vele... Ezért szoktam másokkal is megosztani. Íme, az idézet: „Elmúlhatunk, de cselekedeteink nem tűnnek el nyomtalanul, örökké élnek az örökké tartó eredményekben és következményekben. Vándorok vagyunk, de lépeteink nyomát nem fújja el a szél, semmi sem történhet, ami nem a múlt következtése lenne, hiszen a jövő is csak a múlt folytatása.” (Jules Verne) És legyen egy magyar szerző, Müller Péter tollából is: „Csak a gubó öregszik. A benne várakozó lepke soha!”

– Aki figyelemmel követi az ön életét, annak egy idő után az az érzése támad, hogy a nap mind a 24 óráját kisajtolja. Tanítónő, presbiter, önkormányzati tanácsos, helyi RMDSZ-vezető, és mindegyik tisztségében aktív, kezdeményező személyiség. Mi a titka?

– Talán csak a barátaim figyelik az életem, ők tudják, hogy bármit csinállok, azt száz százalékon égve teszem, hogy a tenni akarásban és a munkában is elől járó kell lenni, s hogy a minőség híve vagyok. Valóban sok téren dolgozom. Ezek közül első az iskola, aztán a közösségmegtartó élet, aztán a család és a barátok, s csak utolsó vagyok én. Tudom, nem jó ez a sorrend, de ezen változtatni szeretnék, hisz elteltek az évek, elfáradtam, elhasználódtam, betegeskedtem is... Szeretném magam első helyre tenni, és fogom is, aztán a többit is vinni szépen, sorban, hiszen a tisztségeimre felkértek, mert látták, hogy képes vagyok ellátni őket. És amíg így lesz, teszem is a dolgom becsülettel, s ha majd nem, önként „leteszem a lantot”.

Nincs titok, csak teszem a dolgom: a tanítóság a hivatásommá vált, nem születhettek meg a saját gyermekeim, így a mások gyermekei lettek az enyéim, s mindent megteszek értük, mindenhova elviszem őket, motiválom őket, de szeretettel meg is dorgálom őket, ha úgy hozza a sors. Presbiter csak pár éve vagyok, de előtte is ugyanazt a munkát végeztem: a gyermekekkel szolgálati alkalmakat szervezek templomi és világi ünnepeinken, fényképes beszámolókat készítek, elvégzem a rám szabott munkát, éneklek a helyi Hozsánna énekkarban, ami lelkileg feltölt, önkénteskedem. Önkormányzati képviselőként és a pedagógusszövetségben való tevé-

kenykedésnek köszönhetően jókor voltam jó helyen: sikerült a napközis programot beindítani, ami nagy segítség a magyar szülőknek. Sokszor mi, élesdiak is eljutunk a nagyváradi, változatos kultúrprogramokra, a helyi RMDSZ választmányában segítük közösségmegtartó események szervezésében, levezetésében, információk átadásában, helyi gondok megoldásában. Mindezekről az Élesdi hírvivő című újságunkban tudósítok, s a lapot aztán ki is osztom a körzetemben. A Castrum Egyesület színeiben pályázatokat írok, bábszínházi előadást, könyvbemutatókat, kiállításokat és ifjúsági heti programot szervezek. S mindezt azért, mert jó együtt lenni, jó magyarnak lenni.

– Egyébként a szórványban mindenki a két végén égeti a gyertyát? Netalán ott munkál a tudatalattiban, hogy most kell cselekedni, addig, amíg lehet, amíg van kinek?

– Nem gondolok erre, de minőségileg ugyanígy dolgoztam akkor is, amikor három ember jött el egy történelmi felolvasóestre, vagy háromszáz egy operett-előadásra. S ugyanígy tanítok most is, hogy tizenhatan vannak a két összevont osztályomban, mint akkor, amikor huszonhatan voltak az egyben. Mindaddig fogom ezt tenni, ameddig engedik és lesz kinek. Mindennap arra törekszem, hogy megvalósuljon a tanítói ars poeticám, melyet így tudnék összefoglalni: megtanítani a gyermeket játszani, tanulni, dolgozni s együtt élni másokkal. Ha majd a közeljövőben nem lesz itthon tanítói állásom, továbbállok, hiszen ezért tanultam, csak ezt tudom szívből csinálni.

– A nevéhez fűződő számos esemény közül sokan emlékezhetnek még a sok éven át megszervezett élesdi szépolvás versenyekre. Manapság, amikor a könyv, az olvasás folyamatosan háttérbe szorul, nemcsak a diákok, de már a szüleik életében is, önnek miért volt fontos egy ilyen seregszemle életben tartása?

– A szépolvás verseny ötletére és megvalósítására nagyon büszke vagyok. Sok segítőt megmozgatott, több száz gyermeknek szerzett örömet, s lett belőlük értelmes ifjú, és a jubileumi, tizedik évfordulót is megérte. Akkor is, most is azt vallom, az olvasás, a művelődés, az információgyűjtésnek ez a formája, amit aztán megszűr a személyiség: érték. Értő, a dolgokon átlátó felnőttekre van szüksége egy egészséges társadalomnak. A kicsiknek is mindig azt mondom: „Sok mindent elvehetnek tőletek, elveszíthettek ebben az életben! De amit ide (mutatok a fejemre) és ide (mutatok a szívemre) betesztek, azt senki és semmi nem veheti el!”

– Egy bizonyos kor után felértékelődik számunkra az idő mint lehetőség, érték. A jelen és a holnap. Az embernek minden tragédia azt jelzi, az élete ajándék, aminek van eleje és vége. Önnek most mit jelent az idő? Az idő múlása?

– Amióta árva lettem, mert mindkét szülőm előre ment, és a babáink sincsenek, rohan az idő... Ezt a hét évet egy szempillantásnak éreztem. Biztos, mert sokat dolgoztam, dolgozom, hogy ne kelljen a nincseneken katogjon az agyam. Most nekem az idő „nem a barátom”, de mint mondtam, ezen változtatni szeretnék. Egyre több énidőt szeretnék azokkal tölteni, akik szeretnek és elfogadnak így, ahogy vagyok.

– Sok olyan pörgős vagy ráérős személyiséget ismerünk, aki a sűrű időbeosztása miatt lemond az istentiszteletről, a csendes óráról, így viszont elmarad a lelki feltöltődés, a megújulás. Ön hogyan tud a hitére figyelni?

– Minden nap imádkozom. Eljutok vasárnaponként a templomba is, bár presbiterként, lehet, többször kellene, de sokszor más települések más felekezeti templomaiban is megfordulok. Szeretek és szoktam lelki képzésekre is menni barátokkal, kollégákkal, válásos tárgyú koncertekre vagy eseményekre. Vannak olyan barátaim, akikkel messengeren is váltunk imádságokat, ha úgy érezzük, most épp arra van szükségünk. Gyakran kijárok a temetőbe is a szeretteimhez, ott valahogy még jobban érzem Isten közelségét.

– Voltak-e már olyan helyzetek az életében, hogy terveit az Isten váratlanul keresztülhúzta, és utólag kiderült, minden jobb volt úgy, ahogy Ő akarta?

– Amiért nem lehettem édesanya, az nagyon fáj, most is. Tizenhét éve Magyarországon tanítottam, főiskolai tanár is voltam Szarvason. Nagyon meg voltak elégedve a munkámmal, szerettek, és szerettek volna ott tartani, véglegesíteni. Talán ha ott telepedhettem volna le, most más életutam lenne. De hazajöttem, Élesdre.

– Mit jelent önnek Élesd? Ha éppen távol van és hazagondol, a város melyik részlete jelenik meg elsőként lelki szemei előtt?

– Én itt születtem, a Létai-házban, ami akkor kórház volt. Nekem ez gyermekkorom bölcsője, legszebb emlékeim tárháza, szerettem porhüvelyének őrzője. Legjobban azt a Nagy utcát szerettem, ahol gyermekkoromat töltöttem, minden apró szegletével, kedves lakóival, akik közül már sokan meghaltak, köztük az enyéim is.

– A rendszerváltás előtti, egészen más időket is megélt korosztály számára ma úgy tűnhet, most jóval több teher hárul az iskolára, a pedagógusokra. Ma vajon miből kellene többet vállaljon magára a szülő, a család?

– A szülőknél azt kell megérteniük, hogy az iskola elsősorban oktatási intézmény, nem nevelési szakszolgálat, a gyermekük pedig az egyetlen értékes dolog, amit maguk után hagynak. Mi az otthonról hozott „csomagból” építjük a jó alapot, ami kihat további életükre. S ha abban nincs jólneveltség, fegyelem, olyan alapvető értékek csírája, mint az igazmondás, egymás segítése és elfogadása, a jóság, a kedvesség, az empátia, a kíváncsiság, a motiváltság, az egymásra figyelés, a szép beszéd, akkor nekünk, a hatalmas tananyag mellett, nagyon nehéz a dolgunk. Sajnos a mai kor gyerekeinek többsége nagyon durva egymással és velünk is. Nem tisztelik sem a szülőt, sem a nagyszülőt, így a tanítót sem. A jogaikat kívülről fújják, de a kötelezettségeiket nem; nagyon fel vannak pörgetve a technológia vívmányai miatt. Szerencsére voltak,

korkörtefáját, ami menedéket és táplálékot is adott, ha a szüleim épp veszekedtek. És örökre az emlékezetembe vésődtek az estebe nyúló szomszédolások Homonnai Andinál és Szilágyi Noéminél. Később nagyon szerettünk az iskolaudvarra járnunk kosarazni. Ifjúkorom meghatározó emlékei az IKE-s évek, amikor sorra mutattuk be a színvonalas műsorokat, amelyeket sok könyvtári óra előzött meg. Szerettünk szolgálatokra menni a környező gyülekezetekbe is, ahol megismertük az ottani ifjúságot. Nagyon emlékezetesek maradtak számomra a holland testvérekkel való kirándulások is.

– Hogyan éli meg a pihenést? Feltöltődés vagy újratervezés?

– A pihenést is aktívan élem meg. Pár éve tudatosabban olyan helyekre próbálok eljut-

vannak olyan diákjaim is, akik miatt látom „az élet napos oldalát is”, akiknél sikerült az „alapozás”, mert érték számukra a tisztelet, a család, a tudás, a szeretet, az önzetlen segítségnyújtás, a hit, a magyarság.

– Egy idő után egyre gyakrabban kopogtat az ember lelkének ajtaján az „ilyenek voltunk” életérzés, a jóleső gyermekkori, ifjúkori emlékezés. Önnek milyen emlékek villannak fel a legtöbbször a gyermekkorából?

– Gyerekkoromból az igazi minitársadalomnak számító lakóutcánk villan be először, ahol kártyáztunk, kilencköveztünk és Böbe babáztunk, ahol az ároksparton román és magyar gyerekek együtt majszoltuk a cukrozott zsíros kenyeret. Jól emlékszem Dénes Mandi néni házána a sarkára is, mert ott többször is elestem a biciklivel, miközben versenyeztem György Réka barátnőmmel. De nagyon szerettem a kertünk öreg cu-

ni, ahol még nem jártam, vagy ahova visszavágyom. Van bakancslistám is. Sok minden pihentet: egy rövid, csajos kávézás éppúgy fel tud tölteni, mint egy óra sportolás, egy jó film, egy könnyed, baráti, esti csevegés egy pohár bor mellett, vagy többórás színházi előadás, koncert-, kiállítás-, múzeumlátogatás, vagy egy többnapos szakmai képzés, kirándulás a hegyekbe, könyv több hétig tartó kiolvasása.

Nem igazán foglalkoztat az újratervezés gondolata, csak ha majd úgy hozza az élet. Akkor majd biztos lesz valamilyen isteni sugallat, ami elindít az utamon. De addig is teszem a dolgom úgy, hogy mindennap a tükörbe tudjak nézni, hogy onnan fentről az enyéim és itt lent a családtagjaim, a barátaim büszkék legyenek rám, s úgy, hogy a munkám végén a gyermekek legyenek az igazi győztesek.

A lelkipásztor időbeosztása

Vajon hányan tudják azt, mivel foglalkozik egy lelkipásztor egész héten? Hallottatok már biztosan azt a standard mondatot, hogy könnyű a lelkipásztornak, mert egy héten csak egy órát dolgozik vasárnaponként.

Ha a lelkipásztor időbeosztásáról értekezünk, akkor szerintem külön kellene választani a városi és falusi lelkipásztorok programját.

A VÁROSI LELKÉSZ

A városi lelkipásztornak pontosan olyan hivatali időbeosztása van, mint bármilyen hivatali alkalmazottnak. Esetleg annyi a különbség, hogy nem szombat-vasárnap van a szabadnapja, hanem például hétfőn és kedden, vagy sokaknak csak hétfőn, vagy semmikor. A városi lelkészek minden délelőtt irodai szolgálatban vannak, és legtöbbszörnek különböző bibliaórák tevékenységük is van minden nap. Tehát ha például az irodai szolgálat közben szabadidejük van, mert éppen nem megy senki, akkor készülnek a bibliaórákra és igehirdetésekre.

Amikor valaki bemegy a lelkészi irodába egyházfenntartói járulékot fizetni, ez általában nem úgy történik, mint amikor adót fizet az ember, mert a lelkész igyekszik beszélgetést kezdeményezni. Ha nyitott rá a hívő, akkor ezekből akár lelkigondozói beszélgetés is lehet.

Ugyanez a helyzet, ha temetést jelentenek be. A lelkész feladata nemcsak az, hogy felvegye az elhunyt adatait, hanem az is, hogy megpróbálja lelki segítséget nyújtani a hozzátartozók számára. Ha esküvőt jelentenek be, akkor jegyesbeszélgetés dátumában egyeztetnek, kereszteléskor a keresztényen gyermeknevelésre oktatja a szülőket.

Ha az egyházi épületeket fel kell újítani, akár a parókiát, akár a templomot, az ő feladata a pályázati anyagot összeállítani, vagy ha pályázati céggel dolgozik, akkor elküldeni minden anyagot a cégnek, kitölteni kérvényeket, nyomtatni, szkennelni.

Hétvégén vallásórát és kátéórákat tart, foglalkoztatja az ifjakat egyedül vagy segédlelkéssel, kántorral. Így tehát tele van a hete, délelőtt irodai szolgálatokkal, délután bibliaórákkal, temetéssel.

Ezt a programot kell összeegyeztetnie a családjával, ami korántsem könnyű, mert ha házastársának a munkahelye magánszektorban vagy a tanügyben van, és a gyermekei iskolások, akkor szinte soha sincs olyan nap a héten, amikor együtt lehet a család, hiszen a lelkész szabadnapja hétköznapra esik, amikor a házastárs dolgozik és a gyermekek iskolában vannak.

Télen imahetet szervez, és viszonyozza a szolgálatokat, nyári vakációban ott van a vakációs bibliahét, ifi-táborok, netalán ezekre a programokra pályázatok, de ha nem is pályázik, szervez.

Egyetlen lehetősége együtt lenni a családdal a vakációkban az az időszak, amikor a lelkész kiveszi a szabadságát, és elutazik. Ilyenkor fel szokták tenni a kérdést a rosszallók, hogy miért kell a lelkipásztornak szabadság, hiszen egész héten nem dolgozik semmit. Nos, ez az a „semmi”, amit a városi lelkész egész héten végez.

A FALUSI LELKÉSZ

Nézzük meg a falusi lelkész időbeosztását. A falusi lelkésznek általában nincs minden délelőtt irodaszolgálat, de mégis van, ezt úgy nevezném inkább, hogy irodai ügyelete. Az azt jelenti, hogy bármikor bárki keresheti, és ha egy héten egy vagy két ember keresi, illik otthon lennie. Lazábbak a délelőttök, mint városi parókiákon, és az esküvők, temetések, keresztelések is kevesebbek, de ha vannak, a családok rendelkezésére kell állnia. Mivel nincs pontos órarendje az irodai szolgálatnak, nem lehet előre tudni, mikor ki jön, de ha valaki bejön a parókiára, a lelkész nem szokta elengedni öt-tíz perc után, mert ezek jó alkalmak lelkigondozói beszélgetésre.

A január-február az imahetek jegyében zajlik. A lelkész megszervezi az imahetet, és elfogadja a meghívásokat. Egy imaheti meghívás egy teljes napot szokott kitölteni. Délelőtt felkészül, délután útra kel, este későn ér haza.

Aki szokott családot is látogatni télen, annak nagyjából minden napja le van fedve ezek közül valamilyen programmal.

Tavasszal indul az ünnepi szezon. Itt nincs segédlelkész, minden bűnbánati istentisztelet, konfirmációi felkészítés, vallás-, kátéóra a lelkészé. Bár rövid alkalmaknak tűnnek, egy 15 perces igehirdetésre felkészülni órákat vesz igénybe. Ünnepen nincs legátus, mint városon, tehát minden ünnepi szolgálat a lelkészé, amire szintén készülnie kell, és nehogy azt higgye bárki, hogy ahogy telnek az évek, egyre könnyebb a készülés.

Nyáron táborok és vakációs bibliahetek vannak, és a falusi lelkészeketől várják azt a városi kollégák, hogy nagy odaadással iparkodjanak, mert a városi lelkészek leterheltebbek.

Ősszel újraindulnak a vallásórák, kátéórák, ifjúsági bibliaórák, és általában a hétvégék zsúfoltabbak. Ezenkívül vannak természetesen a pályázatok.

Még nem is beszélünk a könyvelésről, ugyanis az egyházközség könyvelését a lelkész végzi. Minden ünnepen, amikor más szabad, a lelkész és családja foglalt. Mikor más szilveszterezik, a lelkész évet zár, és beszámolót tart.

Öt-tíz évenként be szokott következni egy-egy kiegészítés. A templomlátogatás apad, a lelkészt időnként megtámadják a hívek akár a hibájából, rossz döntés miatt, akár azért, mert valamiben nem értenek vele egyet. Azért is kiég, mert úgy látja, mintha a munkájának nem lenne értelme, ugyanis a hívek életében nem lát változást, vagy éppen valamilyen magánéleti válságon megy át.

Ha történetesen van egy tehetséges gyermeke, és a faluban meg annak körzetében nincs iskola, vagy összevont osztályok vannak, akkor ingáztatja a gyermekét városra, mert a lelkipásztor élete kötve van ahhoz a településhez, ahol szolgál, és ott kell laknia, ha tetszik, ha nem. Nincs lehetősége arra, hogy városon lakjon és ingázzon.

A családtagokkal összeegyeztethetetlen a munkarendje, mert minden hétvégeje és ünnepe foglalt.

A lelkipásztornak nincs lelkigondozója, gyakran közeli barátja sem, mert a híveivel egyforma kapcsolatot kell fenntartania, és elmagányosodhat. Előfordul, hogy a saját családjára sem érti meg őt. Ennek ellenére mindig megpróbál talpon lenni és segíteni ott, ahol kell.

Ha megfogalmazhatnák egy kérést a hívekhez: Támogassátok a lelkészeiteket, mert időnként nekik is szükségük van arra, hogy a hitük mellett emberi támogatásban is részesüljenek.

Mindennek rendelt ideje van

A Biblia azt mondja, hogy „mindennek rendelt ideje van, és ideje van az ég alatt minden akaratnak. Ideje van a születésnek és ideje van a meghalásnak; ideje az ültetésnek, ideje annak kiszagztatásának, ami ültetett” (Préd 3,1–2).

A rendelt idő szerintem kétféleképpen értelmezhető: eseményeknek van Istentől rendelt idejük abban az értelemben, hogy időnként az Úr ad valamit az életünkbe, amitől az hirtelen megváltozik. Egy halálesetkor a sírásnak van ideje, s ha valami jól sikerül, akkor az örövendezésnek. Vannak rendelt idők, amelyeket az évszakok változásai okoznak. Tavasszal vetünk, ültetünk, ősszel betakarítunk. Vagy ősszel vetünk, és nyáron aratunk. A lényeg az, hogy nem tőlünk függ ennek az ideje, hanem teljes egészében az évszakoktól és az időjárástól, az ember ezekbe nem szólhat bele és nem változtathatja meg őket.

A lakodalmakat minden évben ősztől tavaszig rendezték, miután megvolt az aratás, megnőtt a malacka, a csirkéből tyúk lett, és kiforrt a bor. Azt is mondták falun, hogy a téli kiskutya és a nyári menyasszony nem jó. Nyáron csak akkor volt lagzi, ha megesett a menyasszony és nem lehetett várni.

Vajon van-e rendelt idejük a dolgoknak ma, s ha igen, ki rendeli az időt?

CSALÁDOSODÁS

Erre azt tudom válaszolni, hogy leginkább csak volt rendelt ideje mindennek. A fiúgyermeket, amikor leszerelt a katonaságból, megnősítették, a lánygyermeket, amint elérte a nagykorúságot, férjhez adták. Volt egy-két téli báli szezon, amikor ennek a korosztálynak párt kellett találni, és a következő lakodalmi időnyben már házasodni kellett. Közös családi összefogással építettek házat, vagy a vőlegény házába költözött az ifjú pár, és folytatni kellett tovább a földművelést.

Ma a szülőknek elég kevés beleszólásuk van abba, hogy a fiatalok hány éves korban házasodnak, vagy egyáltalán házasodnak-e, még kevesebb abba, hogy kivel. Egyesek huszoneves korukig egyetemisták, másokat elvisz a nyugat-európai munkalehetőség külföldre, és sokan a harmincas éveikben kezdenek ráébredni, hogy se barát, se barátnő, se férj, se feleség, csak ketyeg az óra, és nem tudják, mitévők legyenek. Tisztelet a kivételnek.

A friss házások alig várták a gyermekáldást; nem számított, hány gyermek érkezik, minél több született, annál több segítség lett a munkában a földeken. Az idősebb testvér dajkálta a kicsiket. A legtöbb házaspár nagy családban érezte jól magát, hiszen ő maga is nagy családban nőtt fel.

Ma a gyermek eleve később érkezik, és mivel az igények nagyok, és szinte minden a gyermek köré rendeződik, ha két gyermeknél több születik, már akkora kiadással jár, hogy a szülők nagyon meggondolják, vállaljanak-e még gyermeket. Az iskolába, magánórákra járás, a gyermekkel való délutáni foglalkozás annyi idejét leköti a szülőnek, hogy ezt képtelen négy-öt gyermekkel végigcsinálni. Az, hogy a gyermek márkás ruhában járjon, középiskolát, netalán egyetemet végezzen,

előtte megkapjon biciklit, telefont, laptopot, nyaralást, akkora anyagi megterhelés, hogy a megszülető gyermekek száma ritkán több kettőnél. S még ők is elég későn születnek.

Így tehát rendelt idő kapcsán csupán arról lehet beszélni, hogy a hagyományos családok gyermekei valamikor megházasodnak, és születnek gyerekeik.

KARRIER

Mi a helyzet a karrierépítéssel? Nagyon nagy kérdés, főleg a nők esetében. Ugyanis régen a női karrier magát a házasságot jelentette, ezzel együtt a háztartás vezetését és a gyermeknevelést. Karrierrel legfeljebb a férfiak esetében beszélhetünk. S a férfiak esetében is csak az ipari forradalom után, ugyanis előtte a férfiak karrierje nagyjából abban merült ki, hogy hány hektár földre tudják bővíteni a családi vagyont.

Ma mindenki karrierre vágyik, férfiak és nők egyaránt. Ezért nem akar ma gyerme-

ket vállalni sok nő, vagy a szülés időpontját kitolja a karrierépítés utánra, mert a gyermekszüléssel és -gondozással évekre kiesik a munkából, utána pedig hátrányból indul ismételtelen a munkaerőpiacon.

Van-e rendelt ideje a női karriernek? S ha igen, az mit jelent? Miről, mennyiről kell lemondania a család kedvéért? Ma ezekre kérdésekre nincsenek általános érvényű válaszok. Minden család maga dönt, sok nő maga mond le a karrieréről önszántából vagy családi nyomásra.

VISSZAVONULÁS

Amint a felnőtt gyermek átvehette a családi gazdaságot, az idősödő szülők elkezdték a visszavonulást, a nagyapák már csak leginkább tanácsokkal és munkával segítettek, a nagyanyák pedig az unokákat gondozták és átvették a háztartás vezetését, hogy a gyermekek végezhesék a napi nehéz testi munkát.

Ha ez ma így lenne, vagy ahol ez ma is így van, hogy a nagyszülők segítenek, ott a karrierépítés férj és feleség esetében is lehetséges. De nagyon sokszor nem így van. A nagyszülők nem unokát nevelni-gondozni akarnak, hanem sokan még dolgoznak, vagy utazgatnának, netalán éppen házassági krízist élnek át és éppen válnak. Szóval a nagyszülők ma nem a valamikor megszokott szerepeket töltik be, és nem biztos, hogy a család tölti ki a gondolataik és az idejük nagy részét.

Ideje volt az öregség megélésének. Az idős embereket körülvette a gyermekek és unokák hada, ahogy gyengültek, úgy segítették őket otthon. A hatvanéves már idősnek számított, a hetvenéves kort kevesen élték meg.

Mára ez is megváltozott. A generációk ritkán élnek ugyanazon a településen, gyakran még ugyanabban az országban sem. Amíg a nagyszülők aktívak, addig a gyermekek keresik vagy kiutaztatják őket magukhoz. De egyre több az egyedül élő idős ember, aki nem akarja elhagyni a házat, vagy nincs hová mennie, mert nem hívják a gyermekei. Egyre nagyobb szükség van a szociális hálóra, az idősgondozó szociális munkásokra, és ne feledjük, egyre hosszabb az átlagéletkor.

A Szentírás szerinti rend és a korábban, évszázadokon át elfogadott rendje az életnek felborult, és még nem is említettem a szélsőségeket, csupán azokat a változásokat, amelyekkel nap mint nap szembesülünk.

Egy biztos: Az Úrtól tanult szeretetnek, az egymásra figyelésnek, tiszteletnek minden nap ideje van, és ha a megváltozott igények és életkörülmények, lehetőségek között a rendelt idők is változnak, mégse feledkezzünk meg azokról, akik a családjunkba tartoznak.

Vagyok – a VAGYOK árnyékában

„Ami történik:
vízre hulló hópéhely:
van is és nincs is.”

A 2015-ben elhunyt Fodor Ákos költő és műfordító sorait olvasva egy képet látok magam előtt: a háttérben napsütötte hegy látható, a Hóreb-hegy vagy más néven Sínai-hegy, az előtérben a sarutlan Mózes, meghajolva az égő csipkebokor előtt.

Úgy gondolom, valami hasonlót érezhetett Mózes abban a pillanatban, amikor újra fenekestül felfordult az élete, még akkor is, ha elég kicsi a valószínűsége, hogy valaha is vízre hulló hópéhellyel találkozott volna. Hiszen élete első negyven évében volt már vízből kimentett, a halál torkából épphogy csak megszabaduló kisgyermek. Volt már a fáraó lánya által elnevezett és örökbe fogadott fiatal, aki előtt megnyílt az út az uraknak kijáró kényelem, neveltetés és gondtalan élet felé. Volt már idegen országba szakadt menekült, aki nem háború, éhezés vagy gazdasági okok miatt hagyta el szülőföldjét, hanem azért, mert egy hirtelen indulatában hozott döntésének súlyos következményei lettek. Élete második negyven évében pedig „jövevényé vált idegen földön”, majd férj és apa lett, aki a pusztában élve, nyolcvanévesen is az apósa juhait legeltetve igyekezett megfelelő körülményeket teremteni a családjának.

Emberi szemmel tekintve mondhatjuk, hogy tisztességesen hosszú, fordulatokkal és küzdelmekkel teli élete volt, és talán kicsit több is volt a fordulat és a küzdelem abban az életben, mint amit mi magunk kívánnánk saját magunknak. Sőt, azt is el tudom képzelni, hogy nyolcvanévesen már csak egyetlen, elkerülhetetlen fordulatra várok: hogy életem végén találkozok Teremtőmmel. Nem tudhatom, Mózes mire gondolhatott éppen, vagy milyen váradalmi voltak élete hátralevő részére, amikor az égő csipkebokor felkeltette érdeklődését, de a döntése, mely szerint „Oda megyek, hogy lássam e nagy csudát, miért nem ég el a csipkebokor” (2Móz 3,3) még negyvenévi küzdelemmel és fordulatokkal toldotta meg az életét – emberi szemmel tekintve.

ISTEN MEGSZÓLÍT

Emberi szemünk néha azt sem hiszi el, amit lát, ahogy Mózes számára is hihetetlen volt a csipkebokor jelensége. Negyven év alatt biztosan volt ideje megtapasztalni, hogy a szárazság miatt félsivatagos körülmények között néha kigyullad a növényzet. Nem az volt a kérdése, hogy miért ég a csipkebokor, hanem hogy miért nem hamvad el. Ahogy nagyon sokan Mózes személyére is kételkedve tekintenek napjaink emberi szemével: létez-

het, hogy egy nyolcvanéves juhásztor felkerekedjen, és a rá következő negyven évben mindazt megtegye, amit a Szentírás tanúsága szerint megtett? Hiszen látjuk napjainkban is, mire képes (vagy mire nem képes már) egy idős politikai, katonai, társadalmi vagy bármilyen más vezető...

A különbség csak annyi, hogy Mózes nem kételkedett, hanem helyette odament, és megvizsgálta közelebbről az esetet. Mózes kíváncsi volt, és ez a kíváncsiság vezette el élete legnagyobb és legsokkolóbb találkozásához. Úgy hiszem, Isten mindenkit legalább egyszer megszólít életében, mert Ő szerető szülő, aki végignézi minden gyermeke botladozását és tékozlását, és minden csavargásunk ellenére utolsó pillanatig hazavár bennünket. Ezért mindannyiunk életében ég valahol egy csipkebokor, vagy ha még nem, előbb-utóbb meg fog jelenni. A kérdés csak az, hogy emberi szemünk, ha már észrevette, kételkedve nézi *e nagy csudát*, mondván: lehetetlen, vagy közelebb lép kutatni, felismerni és megismerni a választ a csoda mibenlétére.

MINDEN OKKAL TÖRTÉNIK

Egy alkalommal egy csillagász arról beszélt, amikor saját munkáját jellemezte, hogy igencsak sokkoló tud lenni, ha kutatás közben nem azt találsz, amit szerettél volna, hanem valami teljesen eltérőt. Mennyivel inkább megdöbbenő és sokkoló lehetett Mózes számára megtapasztalni, hogy miért nem halt hamvaiba a csipkebokor. Mennyire lehetett sokkoló megérteni, hogy soha nem volt egyedül, és hogy minden csak azért történt úgy az életében, ahogyan, mert ezek voltak azok a tapasztalások, amelyek alkalmassá tették arra, hogy elvégezze azt a feladatot, amelyre atyái istene szánta? *Mekkora lehengerlő ereje tud lenni annak a felismerésnek, hogy egész*

eddig életem minden pillanata, minden örömem és minden fájdalom, minden csúcs, amit megmásztam, minden völgy, melyben pihentem, és minden szakadék, melybe olykor-olykor beleestem, végső soron épp azzá az emberré formált engem, aki most vagyok, azért, hogy azzá lehessek, akinek az Úr szánt engem!

AZ ÚR NEM LEHET ELLENÁLLNI

Egy pillanat alatt megváltozik Mózes teljes élete és világa: a csipkebokor van is, és nincs is. A rég hallott misztikus történetek a szemelőtt elevenednek meg, és meg kell értenie, hogy az egész eddigi élete volt, amilyen volt, de abban a formában most szűnt meg létezni, mert minden, ami van, alá van rendelve a VAGYOK-nak (2Móz 3,14).

Mózes pedig ezzel a tapasztalással felvértezve olyan útra indul, amely emberi szemmel kudarcra van ítélve. Hát miért nem kételkedik jobban, miért nem mentegőzik tovább, miért nem mondja azt: Uram, én már betöltöttem a nyolcvanát – válassz mást, és hagyd békében meghalnom? Talán azért, mert VAGYOK, AKI VAGYOK-kal személyesen találkozással megvakult minden félelemre, mint közel kétezer évvel később egy Saulus nevű fiatalember a damaszkuszi úton, és minden kétsége elszállt, mint egy Tamás nevű tanítványnak. Ezzel egy időben pedig megérthette azt, amit mai napig üzen számunkra az Úr igéjében: még nem késő. Csak indulj el.

Mózes pedig ezzel a tapasztalással felvértezve olyan útra indult, amelyen végül választ kapott minden kérdésére, és megismerhette, mit jelent: VAGYOK. De ez már egy másik történet.

Folytatása következik

Függünk-e? – SZIKE-istentisztelet Túrterebesben

A Szatmári Ifjúsági Keresztyén Egyesület (SZIKE) megalakulása óta először szerveztek egyházmegyei ifjúsági istentiszteletet Túrterebesben. Az ugocsi református templom padjai teljesen megteltek a helyi és a környékről érkező ifjakkal, örökifjakkal.

Elek Arnold Zoltán házigazda lelkipásztor és Tolnai János egyházmegyei ifjúsági előadó, egri lelkipásztor köszöntötték a gyülekezetet. A dicsőítést az egri Örömondók keresztyén zenekar vezette, a tőlük már megszokott minőségi zenével.

Az Úr ígését Varga Tamás Sándor Szamos-negyedi segédlelkipásztor hirdette, a János evangéliuma 5. részének 1-től 9-ig terjedő versei alapján. „Mikor elhagytak, / Mikor a lelkem roskadozva vittem, / Csöndesen és váratlanul / Átölelt az Isten” – vallja Ady Endre Az Úr érkezése című versében. Ez a versrészlet pedig tökéletesen leírja azt a helyzetet, amit a Bethesda tavánál fekvő harmincnégy éve beteg ember, valamint a függőségekkel és szenvedélybetegségekkel küzdő mai ember is érezhet. Jézusnál van a megoldás minden betegségre, bajra, függőségre. Csak merd elismerni, hogy beteg vagy, és kérd az Ő segítségét! És Ő segít. Ha rájössz, kitől jön a segítség, észreveszed, hogy milyen sok „embered” van – család, barátok –, akik ott vannak melletted a függőségek közepette, s észreveszed az Urat is! Mondj IGEN-t Jézus válaszára. Indulj el Vele az úton!” – biztatott az igehirdető.

Varga Botond szalárdi lelkipásztor Függőségek címmel tartott tartalmas és tanulsá-

gos előadást. „Függünk-e? A mai társadalom egyik legnagyobb problémája a függőség. Az elmúlt hetekben jelent meg egy statisztika, mely szerint a romániai lakosság 80 százaléka valamilyen függőség rabja. Általában azokra a függőséget okozó szerekre gondolunk ilyenkor, amelyek jól ismertek, mint az alkohol vagy a drog, amelyeknek a káros hatásai hamar megmutatkoznak, és nem foglalkozunk az olyan veszélyes dolgokkal, mint az online videojátékok, a telefon vagy épp a felnőtt-tartalmakat kínáló weboldalak. Pedig ezek, ha nem is kémiai szerek, de a gyermek, a fiatal és a felnőtt viselkedésére éppúgy károsan hatnak. Függőségekről beszélni egy templomban? Vagy épp függőségekről beszélni fiatalok előtt? Mind-mind olyan tabunak számítanak ezek a kérdések, amelyeket megpróbáltunk lebontani az elmúlt vasárnap délután a túrterebesi református templomban összegyűlt fiatalok és felnőttek előtt. Mert beszélni kell róluk, és nem lehet,

nem szabad a fejünket homokba dugnunk! A gyermekeink, fiataljaink, ifiseink, a holnap gyülekezetének életéről és egészségéről van szó! És ha elbújunk a problémák elől, ha megszokottként kezeljük azt, hogy valaki valaminek a rabja, vagy épp stigmatizáljuk a függőket, azzal még inkább eltávolodunk egymástól. De ha beszélünk róla, tudatosítjuk a létét, hozzájárulunk ahhoz a megelőzési folyamathoz, ami a leghatásosabb módja a függőségek kivédésének” – mondta előadásában a hajdan Túrterebesre is beszolgáló lelkipásztor.

Az alkalom végén Elek Arnold Zoltán lelkipásztor megköszönte a Szatmári Református Egyházmegye támogatását, valamint a jelenlétet. Tolnai János pedig a befogadó szeretetet köszönte meg a túrterebesi gyülekezetnek. Aki eljött, épülhetett lélekben és tudásban. Az évad utolsó SZIKE-istentisztelete szeretetvendégséggel zárult.

REFSZATMAR.EU

Az utolsó impulzus

Június 10-én, szombaton Debrecenben voltunk az Ez az a nap!-on. Sok ezer ember együtt imádkozott, énekelt, hatalmas erő volt az egészben!

A majdnem egyéves legkisebb hamar megunt a tribünön a jógyermek-létet, ezért sétálni indultunk. Minden szektor erkélyén megálltunk és szétnéztünk. Az egyik sorban ott ült egy idős néni. Látszott, hogy körülötte ott a családja. Talán fia és unokái, akik énekelték a dicsőítő éneket. A néni szeme lehunyva, csak a szája mozgott. Annát annak idején, a silői szentélyben ezért Éli részegséggel gyanúsította. De ott, az imádság helyén és pillanatában bárki, aki a néni nézett, tudhatta: ez más. Ez a hálaadás, az elcsendesedés egy szent pillanata. Amikor körülötte zeng a tízezres tömeg, üvöltöttek a hangszórók, hömpölyög a tömeg – mégis istentiszteleti idő, amit megél, az imádság szent percei. Nem tudom, mit mondott el abban a csendes imádságban, de

biztosan benne voltak nagyon sokan. (Talán én is.)

Aki ott volt, érezhette, ez nem egyszerűen egy fesztivál. Ez istentisztelet volt. Nem olyan, mint a kicsi, fehér templompadokban.

De legjobban a gyermekeim lelkén mértem le. Nem mondom új dolgot, főleg kisgyermekeseknek azzal, hogy egy-egy nagyobb esemény, születésnap, buli, egy-egy nagyobb játék mennyire felkorbácsolja a kicsik érzéseit. Olyankor nyugtalanabbul alszanak, fel-felsírnak, álmukban beszélnek, nem tud a psziché egyből megnyugodni. Kíváncsi voltam, Debrecenből hazafelé menet, hogy az éjszaka mit hoz. A legkisebbeket ölben kellett ágyba vinni. És egész éjszaka csendben voltak. Se sírás, se álmukban beszélés. Pedig ott volt a hangos zene, a rengeteg új impulzus, az ismerős énekek együtt éneklése, vagy épp együtt ugrálás, de a lelkük, a pszichéjük valami egészen más impulzust kapott. Az imádság csendjének, a szent órának a lelket elcsendesítő pillanatát. Ez az, ami talán néha el is altat a templomban. Ez a nyugalom. És ha meg tudsz állni a folyamatos rohanásban, ezt kapod ajándékba!

VARGA BOTOND

Hálaadó istentisztelet a hegyközcsatári református templomban

A műemlék templom felújítása alkalmából hálaadó istentiszteletet tartottak június 18-án a Hegyközcsatári Református Egyházközségben. Igét hirdetett Bogdán Szabolcs János püspök, felidézve Sámuel történetét, aki emlékkövet állított annak bizonyosságára, hogy Isten megsegítette a népet. Ilyen emlékeztető számunkra a templom és az orgona, Isten örökkévaló kegyelmére emlékeztet, ezért fontos gondozni és megőrizni, amit őseink ránk hagytak.

A megjelenteket a házigazda lelkipásztor, Miklós Csaba köszöntötte, majd a magyar kormány részéről Fürjes Zoltán helyettes államtitkár szólt a jelenlevőkhöz. Szabó Ödön parlamenti képviselő (RMDSZ), Bíró Ferenc polgármester, Tóth Zsigmond főgondnok ünnepi beszéde után Emődi Tamás egyházkerületi műszaki előadó szólt a templom felújításának jelentőségéről, majd a környékről érkezett református lelkipásztorok igei köszöntései hangzottak el. A felújított orgonát Márkus Zoltán nagyváradi kántor szólaltatta meg Bach muzsikájával. Ünnepi műsorral szolgált a gyülekezet ifjúsági csoportja. Végezetül a gyülekezetre Dénes István Lukács egyházkerületi főjegyző kérte Isten áldását.

Az alábbiakban Fürjes Zoltán helyettes államtitkár köszöntőjét közöljük.

Kedves Testvérek, a szónak vérségi és hitbéli értelmében egyaránt!

Áldást, békességet!

Itt állva, Hegyközcsatár megújult Árpád-kori templomában, két szó bizonyosan felsejlik bennünk: történelem és hálaadás.

Történelem: a XIII. század, amikor ez a templom épült, a magyarság egyik zivatáros százada, amikor dúlta az országot a tatár, de ez volt a második honalapítás százada is. Ha már évszázadok: egy évszázada jött létre a Királyhágómelléki Református Egyházkerület. Kényszerből, a történelem viharaira válaszul. De tudjuk jól, „*azoknak, akik Istent szeretik, minden a javukra van*” (Róm 8,28).

Sokszor nehéz ezt belátni, meglátni, megélni. De ettől még igaz.

Nincs ez másként az erdélyi reformátusok esetében sem. Száz évvel ezelőtt váratlan, nem kért, mégis elkerülhetetlen helyzetbe kerültek. Kiszakították hazájukból. Legalábbis közjogi értelemben. De földrajzi és mindennapi értelemben hazájukban maradtak. Megmaradtak.

És Isten ezt a kényszerű helyzetet, amit nem kértek eleink, mégis a javukra fordította. Ez persze nem azt jelenti, hogy könnyű volt egyenes derékkal járni, könnyű volt helyben maradni, könnyű volt magyarnak, reformátusnak megmaradni. De sikerült!

Sikerült, mert Isten az erdélyi reformátusok javára fordította ezt a helyzetet is. Itt, Királyhágómelléken új egyházkerület épült, és épül ma is. És szól az Ige ma is, ékes református rendben, ékes magyar nyelven.

Ha ez nem indít minket hálára, akkor micsoda?

„*Vigadjatok a mi erős Istenünk előtt, ujjongjatok Jákób Istene előtt! Kezdetek zsoltárba, szólaltassátok meg a dobot, a szép hangú citerát és a lantot! Fújjátok meg a kürtöt újholdkor, holdtöltekor is, ünnepünk napján!*” (Zsolt 81,2–4)

Istentiszteletre hív minket a zsoltaáros. Mert mi is az istentisztelet? Hálaadás, Istenre figyelés, áldás, békesség forrása.

Gyakran esünk abba a hibába, hogy istentiszteletünket a mi aktivitásunknak tekintjük, és szinte elhiszük, hogy a szó jelentése nem is az, hogy mi tiszteljük Istenünket, hanem megtiszteljük Őt azzal, hogy vesszük a fáradságot, és elmegyünk a templomba. Pedig valójában Ő cselekedett először. Így a mi istentiszteletünk csak reakció lehet. És kell is, hogy az legyen! Vegyük észre magunk körül mindazt, amiért hálát adhatunk: egy megújult templomot, egy sikeres tanévet, egy jól sikerült családi ebédet, egy mosolyt a másik arcán. Azt, hogy a határ két oldaláról is testvérként tekinthetünk egymásra, és nyújthatunk kezet egymásnak. Ahogy teheti ezt minden nemzet, amelynek részei elszakadtak egymástól, bármilyen okból is.

Fontos, hogy lássuk azt is, hogy az istentisztelet kitüntetett, de nem kizárólagos alkalma az Istenre figyelésnek! Mindennapi életünkben, a mindennapi helyzetekben adott reakcióinkban is meg kell nyilvánulnia annak, hogy tudjuk, kitől kérhetünk útmutatást, kinek a szavára figyelünk, kivel járunk.

Bizonyára minden történelmi korszaknak megvannak azok a különös támadásai, amelyekkel szemben Istennél kell keresni a védelmet. Ha ez a templom mesélni tudna!

Ma sincs ez másként...

Isten népe ma is támadás alatt áll. Ha kirtartunk Isten igéje mellett, rossz emberek vagyunk. Ha nemet mondunk arra, amiről Isten világosan kimondta, hogy bűn, akkor min-

denféle -fókok vagyunk. Ha ragaszkodunk az isteni igazsághoz, a legfinomabb jelző, amivel illetnek minket, hogy maradiak, avítak vagyunk. Ha ragaszkodunk a nemzethez, fasiszták vagyunk.

De „*nem a félelem lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét*” (2Tim 1,7).

Arra biztatom a Testvéreket, hogy álljanak meg továbbra is a világ támadásaival szemben. Egyszersmind biztosíthatom Önöket arról, hogy nincsenek egyedül. A Magyar Kormány elkötelezett a teljes magyar nemzet megerősítésében, függetlenül attól, hogy mely állam fennhatósága alatt élnek.

A magyarságunkat nem mások ellen, hanem egymásért kell megélnünk! De ugyanezt várjuk el mi is minden más nemzetől: összetartozásukat éljük meg bátran, természetesen, de ne ellenünk! Amint a magyarországi nemzeti ségekre erőforrásként tekintünk, úgy a magyarok is, éljenek bármely államban, erősségei lehetnek annak. Ha megbecsülik és tisztelik őket.

Végül, ha életünk istentisztelet, azaz Isten tiszteletére épül, nem marad el az áldás, a mindennapok gyümölcsei és a mostanihoz hasonló felemelő ünnepi alkalmak. Álljon az ember bármilyen vártán is: legyen tanár, ápoló, orvos, jogász, ács, építőmunkás, asztalos, politikus, és még sorolhatnám, ha sziklára épít, erős lesz a felépítménye. Ellenben ha engedünk a korszellem talmi és mulandó hívságainak, azzal homokra építünk.

Magyarország Kormánya felismerte, hogy a szikla nem változott: „*úgy szól ma is, ahogy régente szól; Nem változik: az Ő, és az lesz, aki volt.*” (Magyar református énekeskönyv 167. dicséret)

Erre a sziklára építünk: ezért támogatjuk egyházainkat; ezért segítünk új templomokat építeni és régieket felújítani; ezért támogatjuk a családokat; ezért írtuk bele az Alaptörvénybe, hogy az apa férfi, az anya nő; ezért követelünk békét; ezért nem vagyunk hajlandóak háborúzni. Ezért kezdődik úgy az Alaptörvényünk – Kölcséyyel szólva –, hogy „*Isten, áldd meg a magyart!*”

Ezt kérem, kívánom most én is: Isten áldja Önöket!

Sándor András esperes beiktatása

Ünnepi istentiszteletre gyűltünk össze április 30-án a Szilágysomlyói református templomban, hogy az Egyházmegyei Közgyűlés keretében beiktassák hivatalába Sándor András esperest.

Bogdán Szabolcs János püspök a Mk 3,22–27 versei alapján hirdette az ígét. Elmondta, hogy amikor Jézus tanítványokat hívott el, az egy ünnepi pillanat volt. De amikor elküldte őket evangéliumot hirdetni, felhívta a figyelmüket arra, hogy a szolgálat nem lesz zökkenőmentes. A Jézus elleni támadásokat ezúttal nekik kell vállalniuk és elviselniük. Jézust azaz vádolták meg az írástudók, hogy Belzebub fia, az ördöggel cimborál, hisz másként nem tudna gonosz lelket kiűzni senkiből. Ezek a vádak, rágalmak nevetségesek, de megfélemlítenek. A mai egyházat is vádolják azzal, hogy régimódi, nem elég nyitott és befogadó, túl konzervatív. El kell hordozni a vádaskodásokat, és meg kell erősödnünk az evangéliumban. Tudjuk, kiben-miben hiszünk, és az igazság a mi oldalunkon áll.

Az igehirdetés után Dénes István Lukács püspökhelyettes kihívta az Úr asztalához Sándor András megválasztott esperest, s ő letette a szolgálati esküt Isten és a közgyűlés tagjai előtt.

Ezt követően Sándor András esperes az 1Kor 4,1–5 versei alapján szólt az ünneplő gyülekezethez. A jelenlevők sokszínűségéről beszélt, de egyvalamiben mégis egyek vagyunk: keresztyének vagyunk, Krisztus követői és szolgálói. Ez kell meghatározza mindennapi életünket. Olyan kincsünk van, ami felbecsülhetetlen: mennyei kincsek birtokosai vagyunk, hiszen Krisztussal együtt mi is öröklünk mindent, ami az Övé. Krisztus feladatot bíz ránk, és mi egyedül csak Rá kell hallgassunk, hiszen Ő vezet és irányít bennünket. Hű sáfárok kell legyünk, hiszen Isten az Ő titkait bízta ránk, és ezeket a titkokat, az evangélium drága üzenetét nem lehet elhallgatni, sem

elhagyni. A hűségért és a szolgálatért majd az Úr fog minket megítélni. Nem embereknek tartozunk elsősorban elszámolással, hanem Istennek és a mi megbízónknak, Krisztusnak.

Az esperesi igehirdetés után a Bánffy László Énekkar szolgált, majd Miklós Károly egyházmegyei főgondnok köszöntő szavait hallgattuk meg. Az Ézs 49,12 versei alapján azt a biztatást fogalmazta meg, hogy mindannyian az Úr kezében vagyunk, mint nyílveszők; az irányt és az utat pedig az Úr mutatja nekünk.

Seres Dénes parlamenti képviselő, az RMDSZ Szilágysomlyói szervezete elnöke is köszöntötte a beiktatott esperest, hangsúlyozva az egyház és a politika képviselőinek szoros együttműködését a közösségeink érdekében. Bajtársi viszonyban állunk egy közös harctéren, ahol hűveink és közösségeink megmaradásán fáradozunk. Isten áldását kérte további közös együttműködésünkre.

Az ünnepi istentisztelet után folytatódott az Egyházmegyei Közgyűlés munkája: gyülekezeteink elmúlt évbéli lelki és anyagi életét tekintettük át a különféle jelentések tükrében.

Isten áldása legyen Sándor András beiktatott esperes és a Szilágysomlyói Református Egyházmegye életén és szolgálatán!

SZŐNYI LEVENTE

Családi és gyermeknappal egybekötött nyílt nap az Árva Bethlen Kata Református Óvodában

Május 31-én délután családi és gyermeknappal egybekötött nyílt napot tartottak a szatmárnémeti Árva Bethlen Kata Református Óvodában. Az eseményt Bogya-Kis Ferenc és Bogya-Kis Mária lelkipásztorok nyitották meg.

A tiszteletes úr a szeretet himnuszát olvasta fel a jelen levő gyerekeknek és az őket elkísérő szülőknél és nagyszülőknél, a tiszteletes asszony pedig imába foglalva adott hálát az egybegyűlt családok életéért, és kérte az Urat, hogy áldásával kísérje a családok mindennapjait, hogy egészségben és szeretetben tudják felnevelni gyermekeiket.

A hálaadó elcsendesedés után a Szatmárnémeti Református Gimnázium igazgatója, Póti Eduárd üdvözölte a családokat, és külön köszöntötte azokat a szülőket, akik a nyílt nap alkalmával látogattak el az óvodába.

Az intézmény óvónői, Bauer Orsolya és Mészáros Melinda színes programokkal készülve várták a gyerekeket és családtagjaikat, s nagy szeretettel fogadták az eseményre ellátogató vendégeket. A program egyik eseménye egy gyermekkoncert volt: Sebő Dániel zenész és odaadó, gyermekszerető édesapa pillanatok alatt izgalmas hangulatot varázsolt. Utána a gyerekek szüleikkel együtt szabadon

játszhattak, önfeláldozóan szórakozhattak. Volt célba dobó verseny, társasjáték, bowling, logikai játék, színezősarok, ugróiskola, és az ügyesebbek a Twistert is kipróbálhatták.

A kedves szülők hozzájárulásával megterített asztalnál mindenki talált kedvére való harapnivalót.

Amíg a gyerekek szüleikkel élvezték a közös délután nyújtotta lehetőségeket, addig az óvónők körbevezették a vendégeket, akik reményeik szerint e meghitt közösség új tagjai lesznek. Bemutatták az épületet, a csoportszobákat, ismerkedtek a csöppségekkel, és igyekeztek érzékeltetni az óvoda családi hangulatát, valamint bemutatni azt a szel-

lemiséget és értékrendet, amit a református óvoda nyújt a gyerekeknek.

A program záró részében a Manócska bábszínház egy izgalmas mesével lepte meg a jelenlevőket. A bábelőadásra a Szamosnegyedi Református Egyházközség Nőszövetségének tagjai is ellátogattak. A bábelőadók a Piroska és a farkas című mesével nemcsak a gyerekeket kápráztatták el, hanem a felnőttek számára is felhőtlen szórakozást nyújtottak.

A családi és gyermeknappal egybekötött nyílt nap igazán áldásos volt, hiszen a résztvevők apraja-nagyja nemcsak élményekkel gazdagodott, hanem lélekben is erősödött.

BAUER ORSOLYA, MÉSZÁROS MELINDA ÓVODAPEDAGÓGUSOK

Testvéri egyetértésben imádkoztak Várad-Olasziban

A 31. Festum Varadinum keretében május 14-én ünnepi istentiszteletet tartottak a nagyvárad-olaszi református templomban. Igét hirdetett Rác Ervin Lajos szatmárnémeti-szigetlankai lelkész, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület generális direktora és missziói előadótanácsosa. Az egybegyűlteket Dénes István Lukács főjegyző, olaszi lelképásztor és Bogdán Szabolcs János püspök köszöntötték.

A Királyok második könyve 6. fejezetének 15-től 17-ig terjedő verseire alapozta prédikációját Rác Ervin Lajos: „Amikor az Isten emberének a szolgálója korán felkelt és kiment, a sereg már körülvette a várost lovakkal meg harci kocsikkal. A szolgálója így szólt hozzá: Jaj uram! Mit tegyünk? De ő így felelt: Ne félj, mert többen vannak velünk, mint övelük! Majd Elizeus így imádkozott: Uram, nyisd meg a szemét, hadd lásson! És az Úr megnyitotta a szolgának a szemét, és az meglátta, hogy tele van a hegy Elizeus körül tüzes lovakkal és harci kocsikkal.”

Rác Ervin Lajos arra hívta fel a figyelmet, hogy néhány nappal a mennybemene- tel ünnepe és a konfirmálás előtt különösen időszerű a felolvasott igeszakaszban találha-

tó ima. Az ugyanis, aki hittel él, nemcsak a látható, hanem még a láthatatlan dolgokat is látja, megdől tehát az a vád, miszerint a keresztények szűk látókörűek vagy szemelenczősök. Az teljesen rendben van, ha pánikhelyzetben megijedünk, merjük tehát őszintén kimondani: jaj, baj van! A Szentírásban sincs benne az, hogy szégyen vagy tilos félni, de fontos, hogy ne érezzük reménytelennek

a félelmet, hiszen történjen bármi is velünk, Istenben mindig bízhatunk. Ilyen értelemben pedig a pánik lehet akár „baráti” is, illetve a javunkra válhat, mert kimozdít bennünket a komfortzónánkból. Üdvbizonyossággal merjünk tehát Isten győztes seregéhez tartozni, tudván, hogy nem a semmibe vagy az enyészetbe menetelünk, hanem Krisztussal való találkozás felé közeledünk, aki legyőzte a halált értünk – tanácsolta a lelképásztor.

Az egybegyűlteket Bogdán Szabolcs János püspök is köszöntötte, a 133. zsoltár soraival: „Ó, mily szép és gyönyörűséges, ha a testvérek egyetértésben élnek!” Hangsúlyozta: ha egyetértésben élünk, akkor áldást kapó és hordozó emberek vagyunk és leszünk. Ahhoz pedig, hogy teljes életet éljünk, szükséges az, hogy lelki életünk is legyen, mert csak így szép és gyönyörű az ünneplésünk. Az ünnepségen szolgált még a Lorántffy Zsuzsanna Református Gimnázium Lélekband Ének- és Zenekara (felkészítő Kövendi Éva tanárnő és Szakács Zoltán iskolalelkész), valamint a Csillagocska Zenekar (felkészítő Brugós Anikó, szólót énekelt Herman Róza). Jakó Sándor kántor játszott orgonán.

ERDON.RO

Szeretethíd Jankafalván

Ha május, akkor Szeretethíd. Így van ez már évek óta, pontosabban 2016 óta gyülekezetünkben. Ifjainkkal kezdtük az önkéntes munkálkodást, de tavaly már a nőszövetség tagjai is csatlakoztak.

Az elmúlt évek során játszóteret javítottunk és festettünk, virágot és sövényt ültettünk, rendet tettünk a templomkertben és a gyülekezeti házban, könyvtárat rendeztünk be, fűvet vágtunk, szemetet szedtünk a faluban, takarítottunk a temetőben, kerítést festettünk a templomnál. 2018-ban pedig az ifjaktól jött az ötlet, hogy kis csoportokban látogassuk meg időseinket, betegjeinket, magányos tagjait gyülekezetünknek. A világjárvány alatt ez az akciónk szünetelt, de tavaly újra ellátogattunk időseinkhez, s sok áldást kaptunk és örömet adtunk e hétvége során.

Idén május utolsó hétféjén, pünkösd előtt, ismét elindultunk a Szeretethíd akció keretében meglátogatni idősebb vagy éppen beteg tagjait gyülekezetünknek, egy kicsit ünnepebbé tenni az ünnepet. Két csoportra osztódva pénteken és szombaton délután becsöngettünk, bekopogtattunk testvéreink ajtaján. A legtöbb helyen örömmel fogadtak, sőt már várták az ifjakat. Ahol alkalmatlan időben érkezünk, ott illedelmesen elköszöntünk és továbbmentünk. Meglátogatott

testvéreinknek egy bátorító igét olvastunk, imádsággal és énekekkel kértünk áldást rájuk és hajlékukra. Minden házhoz egy kis ajándékot is vittünk: egy házi áldásos könyvjelzőt, egy kis lelki épülésre szolgáló könyvecskét és egy doboz süteményt. Harminc hajlékba vittük az igét és Isten áldását e két nap során, s este a templomnál összegyűlve megosztottuk egymással a találkozások örömeit, élményeit.

Azt tapasztaltuk, hogy áldásos ez az apró gesztus idősebb vagy éppen beteg testvéreink számára, hiszen érezhetik, hogy a fiatalok nem feledkeznek meg róluk, de áldásos a fiatalok számára is, hiszen bár sok nyomorúságot, keserűséget látnak ez idő alatt, sok bizonyágtételt is hallanak a nyomorúságok

között az Istenbe vetett hitről. A tavalyhoz képest idén sokkal több fiatal vett részt az akcióban, valóban szívvel-lelékkel és örömmel.

Ez az alkalom a generációk szívét is közelebb hozta egymáshoz: a fiatalok számára egy-egy idős személy nemcsak egy név lesz a jövőben, hanem egy aranyos bácsi vagy néni a szomszédból vagy éppen a másik utcából. Az idősebbek számára jóleső érzés felfedezni, hogy kinek a gyereke, unokája az előttük álló ifjú, vagy éppen örömmel állapítják meg, hogy megnőtt az illető, mert régen nem látták, hiszen már nagyon régen nem mozdultak ki a hajlékukból. S az is nagy öröm, hogy valaki gondol rájuk a gyülekezetből.

Az örömben azért akadt szomorúság is, hiszen az utcákat járva jó néhány ház előtt elhaladtunk, ahol tavaly vagy azelőtt még voltunk, de idén már üresen állt a hajlék, mert elhunyt a gazdája. Éppen abban láttam az áldást, hogy nem egy semmitmondó zöld ajtó vagy fakapu előtt haladtunk el, hanem úgy, hogy itt lakott ez vagy az a testvérünk, tavaly milyen jót beszélgettünk nála, milyen vidám volt a találkozás. Reméljük, jövőre tovább folytathatjuk a Szeretethíd önkéntes szolgálatot, s azt is, hogy jövőre is találkozhatunk újra azokkal, akiket idén meglátogattunk.

JAKÓ SÁNDOR ZSIGMOND

Ary Dávid búcsúbeszéde a Refitől

Hálaadó istentiszteleten búcsúztak a Szatmárnémeti Református Gimnázium végzős diákjai. A Lánchos templom telve volt, szólt az ige, az ének és az áldás. A végzős diákok nevében Ary Dávid mondott köszöntőt, ezt közöljük az alábbiakban.

„Sokféle szándék van az ember szívében, de csak az Úr tanácsa valósul meg” (Péld 19,21).

Ember tervez, Isten végez! Gyönyörűségeken gyötrelmes pillanatok ezek, hiszen senki nem gondolta, hogy az online oktatás, járvány és a szomszédban dúló háborús borzalmak után, az utolsó pár méteren nehezen látni a fényt az alagút végén!

Minden a feje tetejére állt, bizonytalanság, kilátástalanság és miértek sorozatai azok, amelyek most szívemet és ballagó társaim szívét átjárják! Tudjuk, hogy nincs olyan út, ami egyszer ne érne véget! Hisszük, hogy ha Isten ezt a helyzetet jónak látta, akkor lesz még jobb is.

Engedjék meg, hogy egy rövid bibliai történettel példázzam valamennyiünk helyzetét. A háborgó tenger története releváns. Jézus a tanítványaival van, hajóba szállnak, hogy keljenek át a túlsó partra, azonban Jézus elaludt, és vihar csapott le úgy, hogy a tanítványok veszélybe kerültek. Felébresztették a Mestert, Ő ráparancsolt a hullámokra, csendesség lett, majd ezt kérdezte a tanítványoktól: „Hol van a ti hitetek?”

Nem egyszerű átmenni a túlsó partra, hit nélkül szinte lehetetlen. Az út olykor tartó

gat váratlan fordulatokat: nagycsütörtököt és nagypénteket, Covidot és sztrájkot, sírást és nevetést. Szilágyi Domokosnak van igaza: „nehéz az út a megismeréstől a felismerésig”. A tanítványok a viharok ismerői voltak, hiszen már számos próbán keresztülmentek, most mégis elbizonytalanodtak addig, amíg rá nem eszméltek arra, hogy Ő a vizeknek és a szeleknek is parancsol! Ez a hit kell számunkra is, hogy majdan egy életútra visszatekintve elmondhassuk: Megtettünk mindent, jó és hű szolgálói voltunk az Úrnak, a hitet megtartottuk, talentumainkkal jól sáfarkodtunk, családjainknak, közösségünknek és nemzetünknek csak a javát szolgáltuk.

Eddigi utunk nem csak a tanulás szolgálatában állt! Ott voltunk a karitatív tevékenységeken, a közösségi munkában, ott voltunk a sportban, ott voltunk a versenyeken a legjobbak között! Ott voltunk a templomban és az iskolában!

Köszönjük az osztályfőnökök és a tanárok tudást és tartást nyújtó munkáját. De nem utolsósorban köszönet és hála a szülők és a nevelők gondoskodásáért, támogatásáért!

A középiskolás életútnak egy kitüntetett megállóhelye éppen most zajlik a szemünk előtt, iskolánk zászlójának átadása. Jelképes pillanat ez, mint ahogy az volt ezelőtt egy évvel is. Akkor mi vettük át az előző generációtól, s most itt állunk, hogy átadjuk a zászlót s vele együtt mindazt a felelősséget, amire ez kötelez. Ti veszitek át a mi helyünket, ami kötelességgel és bölcs döntésekkel jár.

De ne feledjétek, hogy az iskolai tanulmány csak az egyik része életünknek. Az emberi kapcsolatok, az empátia és az alázat mind olyan tulajdonságok, amelyek nagyon fontosak az életben való boldoguláshoz. Léteznek láthatatlan tanítások is, amelyeket nem könyvekből tanultok, hanem a tapasztalatból és az életből merítetek.

Végezetül, jó tudni azt, hogy Isten az, aki tervez és végez a mi életünkben!

Madách Imre szavaival búcsúzom: „Mondottam, ember: küzdj és bízva bízzál!”

REFSZATMAR.EU

Istennek háza és a mennyszágnak kapuja

Pelbárthidán hálaadó istentiszteletet tartottak június 4-én, vasárnap az Árpád-kori református templom felújításának befejezése alkalmából.

Dénes István Lukács egyházkerületi főjegyző hirdetett ígét. A „hús-vér templom” képével a hétköznapi életben is megélt krisztusi magatartás fontosságát hangsúlyozta igemagyarázatában. A hála közösséget teremt Istennel és egymással egyaránt.

A házigazda lelkipásztor, Ghitea-Szabó József Levente a felújítás gyülekezeti szempontjait hangsúlyozta. Fontos cél volt, hogy aki a megújult templomba lép, közelebb érezhesse magát az elődökhöz. Ezért a visszaállított ajtók és ablakok, középkori formák és hangulat. De mindezeknél fontosabb szempont volt, hogy a megújult istenházába lépő a Teremtőhöz érezze közelebb magát. A többi között ezért fehér a templombútorzat és egyedi a szószék, melyet Sipos Béla szalárdi fafaragó mester készített.

Köszönet illeti a Teleki László Alapítványt, mely felkarolta a felújítást, és 674 313

lejjel támogatta a munkálatokat. Az ünnepségen Rédei Beáta képviselte az Alapítványt, és egy tűzzománc képpel ajándékozta meg a gyülekezetet.

Ezt követően Emódi Tamás, a munkálatok vezető építész-mérnöke vázolta a település és a templom történetét, majd Szabó Ödön országgyűlési képviselő köszöntötte és buzdította további közös szolgálatra az egybegyűlteket.

Matyi Miklós, a község polgármestere Isten iránti hálával hangsúlyozta, mennyire

fontos a kicsiny települések nagy hite, ami a lehetlent is lehetővé teheti.

Az eseményt a kuruc és huszár hagyományörzők jelenléte, Meleg Attila irodalmi összeállítás, illetve Fórián Andrea és Thurzó Sándor József brácsaművész előadása koronázta meg.

A szomszédos gyülekezetek áldáskívánása zárta az ünnepi alkalmat.

GHITEA-SZABÓ JÓZSEF LEVENTE

Ez az a nap! Debrecenben

Június 10-én újra stadionban tartotta rendezvényét az Ez az a nap!, de most a tavalyi Puskás Aréna után Debrecenben, a Nagyerdei stadion volt a helyszín. Az érdeklődés olyan nagy volt, hogy aznap a városban alig akadt szabad szálláshely, mivel olyan sokan jöttek Magyarország más tájairól és külföldről is.

Jöttek olyanok, akik a kétszeri halasztás vagy a rekkenő kánikula miatt nem mentek el tavaly a Puskásba, de hallották, és most ők is szerettek volna hasonlót látni. A helybeliek és a környéken élők örömmel vették, hogy itt lesz ez a nagyszabású koncert, és az Európába ritkán ellátogató Hillsong United is vonzhatta a modern zene kedvelőit. A város, a stadion és a helyi keresztény közösségek már a szervezés elejétől kezdve egyszerű házigazdának bizonyultak, és a lebonyolítás sikerességéhez is nagymértékben hozzájárultak.

Ha tavaly a hőség, akkor idén a lehetséges zivatarok miatt lehetett aggódni, főleg mivel előző este befolyt a víz a stadionba. Ám ahogy a Puskásban 43 fokról néhány óra alatt 25-re csökkent a hőmérséklet, itt is kegyesek voltak az „égiek”, mert csak egy enyhe eső érkezett, amit egy hatalmas szivárvány követett a stadion felett.

Igét hirdetett Mike Pál magyarkéci lekipasztor, a Romániai Református Egyház Zsinatának missziói bizottsági tagja az 1Kor 2,1–5 és a Róm 1,16 alapján (szerk. megj.).

Utána a közönség élvezte a zenét. A magyar előadók közül megszólalt az etno-folk Új Forrás, a rapper Tibes, Oláh Gergő és Pajor Tamás, a Dics-Suli csapata, Csiszér László és Pintér Béla. A rendezők külön gondot fordítottak arra, hogy a közelség miatt román együttesek is énekeljenek, így hallhattuk az El Shaddai és Adi Kovaci & Emma Repede színvonalas dalait. A határokon túli

magyarságot képviselte az Erdélyből érkezett CrossYounity, illetve a felvidéki Crux, a nemzetközi keresztény könnyűzenét pedig az amerikai Matt Maher, valamint a már említett ausztrál Hillsong United. Utóbbi a kétezres évek legismertebb együttesének számít. Akik annyira várták őket, nem is csalódtak, mert az összes emblematikus dalukat hallhatták, és a végén az együttes tagjai meg is kérdezték a legelől állókat, hogy melyik dalukat szeretnék még hallani.

Az „Ez az a nap!” mindig hívja a nagyobb felekezeteiket és a kisebb közösségeket is, hogy közösen imádkozzanak és énekeljenek Istennek. Ennek szép példája volt, hogy a püspökök, lelkészek együtt imádkoztak a színpadon. A zene pedig – mint azt megszokhattuk – magas színvonalú volt, a légtér befogadó, így mindenki élvezhette a neki tetsző zenét és a pozitív üzeneteket.

EZAZANAP.HU

ALPINBIST

Templomok, műemlékek,
egyházi épületek
felújításában
és karbantartásában
nyújtunk segítő kezet.

Tornyok – toronydíszek:
festése, felújítása, bádogolása.

Villámhárítók és
ereszcsatornák szerelése.

Ipari alpin technikával,
állványozási költségek nélkül.

Ha pontos és precíz
munkára van szüksége,

Alpinbist Kft.

0755-312.904

office@alpinbist.ro

	JUGO-SZLÁV SZIGET	VAN ILYEN KATONA	ÖTVEN RÓMÁBAN	INDIÁN NYÍLMÉREG	ENERGIA JELE	
1						M ¹
ADÓÜGY RÉSZLET!			VEGYJEL URÁN		GYŐZELEM BETŰJELE	
GYŐZELEM BETŰJELE		A FEJÉRE (KÖLTŐ)	TÖLT AZ ÜVEGBŐL		TOJÁS NÉMETŰL	
LENDÜLET JELE		NÉVELŐ				
	2	LOKÁL	IRÁNI LÉGITÁRS. ZENEI STÍLUS			
BLOK-KOLÁSGÁTLO			EGYIK VITAMIN KERESZTŰL	TÖRÖK AUTÓJEL PÁROSAN GYÓZI!	ENERGIA MÉRTÉKE	
SOMOGYI TELEPÜLÉS				ELVIRA, BECÉZVE A MUNKA JELE	ÜRES RÉVI!	
	U			ZIMBABWE AUTÓJELE	A SEBESÉG JELE	

Fricska – Lehetőség a rosszban

Wallace Johnson, aki sok Holiday Inn motelt és kórházat épített, a következőket mondta: „Amikor negyvenéves voltam, egy fűrésztelepen dolgoztam. Egy reggel a főnököm azt mondta, hogy ki vagyok rúgva. Depresszióban és bátortalanul távoztam, és úgy éreztem, hogy a világom teljesen összeomlott. Amikor hazamentem, elmondtam a feleségemnek, hogy építkezési vállalkozásba kezdek. Az el-

ső munkám két kis épület volt. Öt éven belül multimilliomos lettem.

Ma, ha megtalálnám azt az embert, aki kitett, megköszönném neki. Amikor ez történt velem, nem értettem, hogy miért távoztam el a munkahelyemről. Később már láttam, hogy ez Isten tévedhetetlen és csodálatos terve, hogy az ő választásának az útján induljak el!”

HARANGSZÓ

A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja
ISSN 1221-0323

www.facebook.com/harangszo

Felelős szerkesztő és hírszerkesztő: Erdei-Árva István Béla. Tördelőszerkesztő: Petrikó Ildikó. Korrektor: Megyesi Antónia. Szerkesztőbizottság: Csúry István, Ghittea-Szabó József Levente, Fábán Tibor, Jakó Sándor Zsigmond, Tötös Beáta, Varga Botond, Vékony Zsolt, Wagner Erik. Szerkesztőségünk postacíme: Nagyvárad, Sulyok István u. 9. sz. Bihar megye, irányítószám: 410202. Tel.: 0765-926002, 0259-435386. E-mail: harangszo.ujtag@gmail.com Honlap: www.krek.ro, www.facebook.com/harangszo, www.harangszo.ujtag.wordpress.com. Készült a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Szentzi Kertész Ábrahám Nyomdájában. Felelős vezető: Wagner Erik. A lap terjesztése a lelkészi hivatalokon keresztül történik. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beérkező írásokat rövidített és szerkesztett formában közölje. Meg nem rendelt kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.